

Załącznik Nr 4 do SWZ – Opis Przedmiotu Zamówienia**PROGRAM UBEZPIECZENIA GMINY I MIASTA MIROŚLAWIEC**

W doprowadzeniu do zawarcia umów ubezpieczenia, czynnościach przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia oraz zawieraniu i obsłudze ubezpieczeń ZAMAWIAJĄCEGO na podstawie posiadanego pełnomocnictwa pośredniczy firma Maximus Broker sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu. Wykonawca wynagradza prowizyjnie firmę Maximus Broker Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu według stawek zwyczajowo przyjętych dla firm brokerskich przez cały okres obowiązywania umowy wynikający z SIWZ.

I. ZAŁOŻENIA DO WSZYSTKICH RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ:

Zakres opisany poniżej jest zakresem minimalnym. Jeżeli w ogólnych warunkach ubezpieczeń (OWU) znajdują się dodatkowe uregulowania, z których wynika, że zakres ubezpieczeń jest szerszy od proponowanego poniżej to automatycznie zostają włączone do ochrony ubezpieczeniowej Zamawiającego. Zapis ten nie ma zastosowania do limitów odpowiedzialności ustalonych w programie ubezpieczenia oraz klauzulach brokerskich, tzn. Ubezpieczyciel udziela ochrony ubezpieczeniowej do tych limitów odpowiedzialności.

Zapisy w OWU, z których wynika, iż zakres ubezpieczenia jest węższy niż zakres opisany poniżej, nie mają zastosowania. W kwestiach nieuregulowanych w SIWZ zastosowanie mają przepisy prawa oraz OWU Wykonawcy. W ubezpieczeniu mienia od wszystkich ryzyk mają zastosowanie tylko wyłączenia odpowiedzialności wskazane w programie ubezpieczenia, w pozostałych ubezpieczeniach postanowienia OWU ograniczające lub wyłączające odpowiedzialność Wykonawcy mają zastosowanie, chyba że opisane w nich ryzyka zostały wprost włączone do zakresu ubezpieczenia zawartego w SIWZ i programie ubezpieczenia. Jeżeli dla danego rozszerzenia odpowiedzialności lub klauzuli znajdujących się w programie ubezpieczenia określone zostały wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności, to inne wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności określone w OWU dla tego rodzaju rozszerzenia lub klauzuli nie mają zastosowania. Jeżeli dany rodzaj mienia został wykazany w programie ubezpieczenia lub załącznikach do ubezpieczenia, to jest on ubezpieczony w pełnym zakresie wynikającym z SIWZ i programu ubezpieczenia.

Ubezpieczeniem objęte jest mienie będące przedmiotem ubezpieczenia bez względu na jego wiek, termin przyjęcia do ewidencji środków trwałych lub udokumentowanie posiadania lub przyjęcia mienia na podstawie, np. umowy, rachunku, faktury; mienie stanowiące własność lub będące w posiadaniu samoistnym lub zależnym (szczególnie na podstawie umów najmu, dzierżawy użytkowania, leasingu lub umów pokrewnych).

Sumy ubezpieczenia określone w Specyfikacji i załącznikach zawierają podatek VAT – o ile nie wskazano inaczej. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie wraz z podatkiem VAT.

Wszystkie limity odpowiedzialności / sumy ubezpieczenia na I ryzyko / sumy gwarancyjne w programie ubezpieczenia oraz klauzulach dotyczą rocznego okresu ubezpieczenia i ulegają automatycznemu odnowieniu w kolejnym dwunastomiesięcznym okresie ubezpieczenia.

Ubezpieczający:**Gmina i Miasto Mirosławiec**

ul. Wolności 37
78-650 Mirosławiec
NIP: 7651603418
REGON: 570791508

Ubezpieczony:

- 1. Gmina i Miasto Mirosławiec**, ul. Wolności 37, 78-650 Mirosławiec, REGON: 570791508;
w ramach, której funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:
  - 1.1. Urząd Miejski w Mirosławcu, ul. Wolności 37, 78-650 Mirosławiec, REGON: 001241540;
  - 1.2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu, ul. Polna 23, 78-650 Mirosławiec, REGON: 004611255;
  - 1.3. Przedszkole Samorządowe „Słoneczko”, ul. Zamkowa 12, 78-650 Mirosławiec, REGON: 320935540;
  - 1.3.1. Oddział Zamiejscowy w Mirosławcu Górnym Osiedle XXX-lecia LLP 9, 78-651 Mirosławiec Górny;

- 1.4. Szkoła Podstawowa im. Lotników Polskich w Mirosławcu, ul. Wolności 21, 78-650 Mirosławiec, REGON: 000596978;
- 1.5. Szkoła Podstawowa w Piecniku, Piecnik 8, 78-650 Mirosławiec, REGON: 001130437;
- 1.6. Ochotnicze Straże Pożarne:
  - 1.6.1. Ochotnicza Straż Pożarna w Piecniku, Piecnik 37, 78-650 Mirosławiec, REGON: 331119822;
  - 1.6.2. Ochotnicza Straż Pożarna w Bronikowie, Bronikowo 40A, 78-650 Mirosławiec, REGON: 331269415;
  - 1.6.3. Ochotnicza Straż Pożarna w Mirosławcu, ul. Sprzymierzonych 34, 78-650 Mirosławiec, REGON: 331119839;

2. **Pozostali ubezpieczeni:**

- 2.1. Ośrodek Kultury, ul. Parkowa 1, 78-650 Mirosławiec, REGON: 570294365;
- 2.2. Biblioteka Publiczna w Mirosławcu ul. Parkowa 1, 78-650 Mirosławiec, REGON: 321196842;
- 2.3. Zakład Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Wolności 37, 78-650 Mirosławiec, REGON: 570106560;

Szkodowość zgodnie z tabelą w załączniku nr 5

Sposób płatności składki:

Pierwszy rok ubezpieczenia*:

I rata – 50% składki płatne do 15.06.2021 r.

II rata – 50% składki płatne do 31.01.2022 r.

*za wyjątkiem pojazdu o nr rej. ZWA 3T90 dla którego 100% składki płatne do 31.01.2022 r. w pierwszym okresie ubezpieczenia;

Drugi rok ubezpieczenia:

I rata – 50% składki płatne do 15.06.2022 r.

II rata – 50% składki płatne do 31.01.2023 r.

Trzeci rok ubezpieczenia:

I rata – 50% składki płatne do 15.06.2023 r.

II rata – 50% składki płatne do 31.01.2024 r.

II. KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES OCHRONY

Część I Zamówienia

1. **Klauzula reprezentantów** – z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa wyłącznie reprezentantów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego. Dla celów niniejszej umowy za reprezentantów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego uważa się w jednostce samorządu terytorialnego wyłącznie takie osoby/organy jak Burmistrz. Za szkody powstałe z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa osób niebędących reprezentantami Ubezpieczającego/Ubezpieczonego Ubezpieczyciel ponosi pełną odpowiedzialność. Dotyczy wszystkich ryzyk z wyłączeniem odpowiedzialności cywilnej.
2. **Klauzula odstąpienia od prawa do regresu** - Ubezpieczyciel zrzeka się prawa do regresu w stosunku do osób, za które Ubezpieczający/Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez te osoby. Zrzeczenie się prawa do regresu nie ma zastosowania, gdy osoby te wyrządziły szkodę umyślnie lub w stanie po spożyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. Dotyczy wszystkich ryzyk.
3. **Klauzula przewłaszczenia mienia** – ochrona ubezpieczeniowa zostaje zachowana mimo przeniesienia własności ubezpieczonego mienia między jednostkami organizacyjnymi Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub innymi podmiotami (osobami prawnymi) podlegającymi wspólnemu ubezpieczeniu, przeniesienia własności ubezpieczonego mienia na nowo powołane jednostki Ubezpieczającego/Ubezpieczonego oraz w przypadku przeniesienia własności mienia na bank – jako zabezpieczenie wierzytelności. Ochrona zostaje

zachowana również w przypadku przeniesienia własności mienia pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

4. **Klauzula płatności rat** – w przypadku wypłaty odszkodowania, Ubezpieczyciel nie jest uprawniony do potrącenia z kwoty odszkodowania rat jeszcze nie wymagalnych; jeżeli zapłata należnej Ubezpieczycielowi składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę opłacenia składki uważa się dzień złożenia w banku lub urzędzie pocztowym zlecenia płatniczego na rachunek Ubezpieczyciela, pod warunkiem posiadania na rachunku wystarczających środków. Dotyczy wszystkich ryzyk.
5. **Klauzula likwidacyjna w sprzęcie elektronicznym** - odszkodowanie wypłacane jest w wartości odtworzenia (maksymalnie do wysokości przyjętej sumy ubezpieczenia danego środka), rozumianej jako koszt zastąpienia ubezpieczonego sprzętu przez fabrycznie nowy, dostępny na rynku, możliwie jak najbardziej zbliżony parametrami jakości i wydajności do sprzętu zniszczonego, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu oraz opłat celnych i innych tego typu należności, niezależnie od wieku i stopnia umorzenia sprzętu. Ubezpieczyciel odstępuje od stosowania zasady proporcji przy wypłacie odszkodowania w przypadku kiedy suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, który uległ szkodzie jest niższa od wartości tego sprzętu na dzień powstania szkody (niedoubezpieczenie). Klauzula dotyczy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.
6. **Klauzula automatycznego pokrycia w sprzęcie elektronicznym** - ochroną ubezpieczeniową zostaje automatycznie objęty sprzęt elektroniczny, oraz dodatki i ulepszenia zgłoszonego do ubezpieczenia sprzętu, w których posiadanie wejdzie Ubezpieczający/Ubezpieczony w okresie pomiędzy zebraniem danych do ubezpieczenia a początkiem okresu ubezpieczenia oraz podczas trwania rocznego okresu ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa dla mienia, w którego posiadanie wejdzie Ubezpieczony po zebraniu danych do ubezpieczenia rozpoczyna się od początku okresu ubezpieczenia wynikającego z SIWZ i wystawionych polis. Ochrona ubezpieczeniowa dla mienia, w którego posiadanie wejdzie Ubezpieczony podczas trwania okresu ubezpieczenia rozpoczyna się od momentu przejścia na Ubezpieczającego/Ubezpieczonego ryzyka związanego z posiadaniem mienia lub po dostarczeniu mienia na miejsce ubezpieczenia. Klauzula liczona dla całego sprzętu elektronicznego objętego przetargiem łącznie. Ubezpieczający/Ubezpieczony w trakcie roku nie informuje o zmianach w majątku, a jeżeli Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu potrzebne jest potwierdzenie ochrony na nowo nabyty sprzęt elektroniczny Ubezpieczyciel nie wystawia polisy tylko bezskładkowy certyfikat potwierdzający ochronę ubezpieczeniową na mocy przedmiotowej klauzuli. Limit odpowiedzialności dla niniejszej klauzuli wynosi 30% łącznej sumy ubezpieczenia przyjętej w ubezpieczeniu sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk na początku okresu ubezpieczenia i do takiego limitu odpowiada Ubezpieczyciel w przypadku wystąpienia szkody w nowo nabytym mieniu. Za wzrost wartości majątku do 10% sumy ubezpieczenia z początku okresu ubezpieczenia nie zostanie pobrana dodatkowa składka. Rozliczenie przedmiotowej klauzuli za ubezpieczony sprzęt nastąpi na wniosek Ubezpieczyciela w ciągu 30 dni po zakończeniu rocznego okresu ubezpieczenia wg systemu „pro rata temporis”- jeżeli majątek wzrośnie powyżej 10% progę, z zastrzeżeniem, że Ubezpieczyciel ma prawo do pobrania dodatkowej składki tylko za tę część majątku, która przekroczyła 10% sumy ubezpieczenia z początku okresu ubezpieczenia. W terminie 14 dni od otrzymania przez Ubezpieczyciela wykazów z rozliczeniem niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel wystawia jedną polisę rozliczającą zakupy nowego sprzętu elektronicznego, jeżeli majątek wzrośnie powyżej 10% sumy ubezpieczenia z początku okresu ubezpieczenia. Jeżeli wartość nowo nabytego mienia przekroczy 30% limit, to aby uzyskać ochronę ubezpieczeniową w pełnym zakresie Ubezpieczony winien zgłosić to mienie do ubezpieczenia na zasadach ogólnych, zgodnie z zapisami OWU. Ochrona ubezpieczeniowa dla nowo nabytego mienia w części przekraczającej 30% limit odpowiedzialności rozpoczyna się od dnia następnego po złożeniu do Ubezpieczyciela wniosku o doubezpieczenie.
7. **Klauzula automatycznego pokrycia w środkach trwałych i wyposażeniu** - ochroną ubezpieczeniową zostają objęte środki trwałe i wyposażenie, oraz dodatki i ulepszenia zgłoszonych do ubezpieczenia środków trwałych i wyposażenia, w których posiadanie wejdzie Ubezpieczający/Ubezpieczony w okresie pomiędzy zebraniem danych do ubezpieczenia a początkiem okresu ubezpieczenia oraz podczas trwania rocznego okresu ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa dla mienia, w którego posiadanie wejdzie Ubezpieczony po zebraniu danych do ubezpieczenia rozpoczyna się od początku okresu ubezpieczenia wynikającego z SWZ i wystawionych polis. Ochrona ubezpieczeniowa dla mienia, w którego posiadanie wejdzie Ubezpieczony podczas trwania okresu ubezpieczenia rozpoczyna się od momentu przejścia na Ubezpieczającego/Ubezpieczonego ryzyka związanego z posiadaniem mienia lub po dostarczeniu mienia na miejsce ubezpieczenia. Klauzula liczona dla całego mienia (tj. budynki i budowle

oraz urządzenia i wyposażenie) objętego przetargiem łącznie. Ubezpieczający/Ubezpieczony w trakcie roku nie informuje o zmianach w majątku, a jeżeli Ubezpieczającemu/Ubezpieczonemu potrzebne jest potwierdzenie ochrony na nowo nabyte środki trwałe Ubezpieczyciel nie wystawia polisy tylko bezskładkowy certyfikat potwierdzający ochronę ubezpieczeniową na mocy przedmiotowej klauzuli. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń od wszystkich ryzyk. Limit odpowiedzialności dla niniejszej klauzuli wynosi 30% łącznej sumy ubezpieczenia przyjętej do ubezpieczenia w ww. ryzyku na początku okresu ubezpieczenia i do takiego limitu odpowiada Ubezpieczyciel w przypadku wystąpienia szkody w nowo nabytym mieniu. Za wzrost wartości majątku do 10% sumy ubezpieczenia z początku okresu ubezpieczenia nie zostanie pobrana dodatkowa składka. Rozliczenie przedmiotowej klauzuli za ubezpieczone mienie nastąpi na wniosek Ubezpieczyciela w ciągu 30 dni po zakończeniu rocznego okresu ubezpieczenia wg systemu „pro rata temporis”- jeżeli majątek wzrośnie powyżej 10% progę, z zastrzeżeniem, że Ubezpieczyciel ma prawo do pobrania dodatkowej składki tylko za tę część majątku, która przekroczyła 10% sumy ubezpieczenia z początku okresu ubezpieczenia. W terminie 14 dni od otrzymania przez Ubezpieczyciela wykazów z rozliczeniem niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel wystawia jedną polisę rozliczającą zakupy nowych środków trwałych, jeżeli majątek wzrośnie powyżej 10% sumy ubezpieczenia z początku okresu ubezpieczenia. Jeżeli wartość nowo nabytego mienia przekroczy 30% limit, to aby uzyskać ochronę ubezpieczeniową w pełnym zakresie Ubezpieczony winien zgłosić to mienie do ubezpieczenia na zasadach ogólnych, zgodnie z zapisami OWU. Ochrona ubezpieczeniowa dla nowo nabytego mienia w części przekraczającej 30% limit odpowiedzialności rozpoczyna się od dnia następnego po złożeniu do Ubezpieczyciela wniosku o doubezpieczenie.

- 8. Klauzula likwidacyjna dotycząca środków trwałych** - dla środków ubezpieczanych wg wartości księgowej brutto lub odtworzeniowej: – bez względu na stopień umorzenia księgowego lub zużycia technicznego danego środka trwałego i bez względu na jego wartość, odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wartości, do wysokości deklarowanej sumy ubezpieczenia utraconego/uszkodzonego środka trwałego, bez potrącenia umorzenia księgowego, zużycia technicznego i bez proporcjonalnej redukcji odszkodowania zarówno przy szkodzie całkowitej, jak i szkodzie częściowej. Bez względu na rodzaj wartości środka trwałego przyjętej do ubezpieczenia (księgowa brutto lub odtworzeniowa), zasada proporcji określona w OWU Ubezpieczyciela nie ma zastosowania przy ustalaniu wysokości szkody oraz odszkodowania. W przypadku nie odtwarzania środka trwałego wypłata odszkodowania nastąpi na podstawie protokołu szkody i kosztorysu do wysokości sumy ubezpieczenia danego środka trwałego, pod warunkiem, że przyznane odszkodowanie przeznaczone będzie przez Ubezpieczonego na zakup lub modernizację innego środka trwałego. Odszkodowanie wypłacane jest w pełnej wysokości obejmującej koszt naprawy, wymiany, nabycia lub odbudowy z uwzględnieniem kosztów montażu, demontażu, transportu, ceł i innych opłat. Klauzula ma zastosowanie w ubezpieczeniu mienia od wszystkich ryzyk.
- 9. Klauzula szybkiej likwidacji szkód** - w przypadku wystąpienia szkody w ubezpieczonym mieniu, którego przywrócenie do pracy (w ciągu 24 godzin) jest konieczne dla normalnego funkcjonowania danego podmiotu, Ubezpieczający/Ubezpieczony zawiadamiając o szkodzie ubezpieczyciela może przystąpić natychmiast do samodzielnej likwidacji szkody sporządzając stosowny protokół opisujący przyczynę zdarzenia, rozmiary szkody, sposób naprawy oraz wyliczenie wartości szkody. Dodatkowo Ubezpieczający/Ubezpieczony powinien sporządzić dokumentację zdjęciową uszkodzonego mienia oraz pozostawić uszkodzone części do ewentualnych oględzin Ubezpieczyciela. Protokół oraz kosztorys wewnętrzny lub faktura za naprawę będą podstawą do wyliczenia odszkodowania przez ubezpieczyciela. W przypadku szkody w mieniu, którego przywrócenie do pracy nie jest konieczne dla normalnego funkcjonowania danego podmiotu, ubezpieczony po zgłoszeniu szkody może przystąpić do samodzielnej likwidacji szkody na powyższych zasadach jedynie w przypadku, gdy ubezpieczyciel nie dokona oględzin przedmiotu szkody w ciągu 3 dni roboczych od daty otrzymania zgłoszenia szkody. Niniejsza klauzula ma zastosowanie do szkód o szacunkowej wartości nie przekraczającej 50 000,00 zł. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk, ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń.
- 10. Klauzula niezawiadomienia w terminie o szkodzie** – zapisane w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia skutki niezawiadomienia Ubezpieczyciela o szkodzie w odpowiednim terminie, mają zastosowanie tylko w sytuacji, kiedy niezawiadomienie w terminie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków bądź rozmiaru szkody. Dotyczy wszystkich ryzyk.
- 11. Klauzula przejrzystej sumy ubezpieczenia** – z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia ustala się, że do sumy ubezpieczenia zostaje włączona kwota przejrzystej sumy ubezpieczenia, przez którą strony rozumieją kwotę

w wysokości 1 000 000,00 zł, która w przypadku szkody służyć będzie do wyrównania ewentualnego niedoubbezpieczenia wynikającego z niedoszacowania sum ubezpieczenia dla poszczególnych składników majątku ubezpieczonych w systemie na sumy stałe lub pokryciu wysokości powstałej szkody, w przypadku kiedy suma ubezpieczenia danego składnika majątkowego przyjęta w wartości księgowej brutto będzie niższa niż wysokość szkody określona na podstawie kosztorysu wewnętrznego lub zewnętrznego. Limit odpowiedzialności każdorazowo ulega pomniejszeniu o wypłacone na podstawie tej klauzuli odszkodowanie. Maksymalna wysokość odszkodowania wypłaconego przy zastosowaniu niniejszej klauzuli z tytułu wystąpienia szkody w mieniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego nie może przekroczyć jego wartości odtworzeniowej. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

- 12. Klauzula ochrony mienia nieprzygotowanego do pracy** – Ochrona ubezpieczeniowa zostaje zachowana, mimo, że ubezpieczający nie przystosował środka trwałego lub sprzętu elektronicznego do pracy (np. sprzęt nie został rozpakowany) oraz w sytuacji przenoszenia środka trwałego lub sprzętu elektronicznego z jednego miejsca na inne w obrębie danej lokalizacji. Ochroną objęty jest również sprzęt, który przez dłuższy okres znajduje się w lokalizacji objętej ochroną, jednak nie jest eksploatowany (np. w szkole w okresie przerwy wakacyjnej).
- 13. Klauzula kosztów odtworzenia dokumentów** - Ubezpieczyciel pokrywa wszelkie uzasadnione i udokumentowane koszty odtworzenia dokumentacji niezbędnej do prowadzenia działalności (w tym m.in. koszty uzyskania kopii dokumentów z materiałów źródłowych kontrahentów, koszty uzyskania kopii lub odpisów we właściwych urzędach i instytucjach, koszty przywrócenia uszkodzonych dokumentów do stanu z przed szkody (np. osuszenie) i ich zabezpieczenia na czas szkody, koszty wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w celu odtworzenia ww. dokumentów), która uległa uszkodzeniu, zawilgoceniu lub zniszczeniu wskutek zdarzeń objętych ochroną w ramach ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk. Dokumenty objęte ochroną to w szczególności: akta, dokumenty urzędowe, umowy cywilnoprawne, wypisy z ksiąg wieczystych, dokumentacja przechowywana w archiwum, księgi rachunkowe, faktury, rachunki, dokumentacja techniczna budynków, licencje, zezwolenia. W ramach niniejszej klauzuli ubezpieczyciel pokryje również koszty zabezpieczenia dokumentów przed szkodą w przypadku bezpośredniego zagrożenia. Limit odpowiedzialności na pierwsze ryzyko: 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia.
- 14. Klauzula warunków i taryf** - w przypadku doubbezpieczenia lub podwyższania sumy ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia, zastosowanie będą miały warunki umowy oraz składki/stawki nie mniej korzystne niż obowiązujące w ofercie Ubezpieczyciela. Wszelkie zwroty składek wynikające ze zmniejszenia sum ubezpieczenia z tytułu sprzedaży lub likwidacji poszczególnych składników majątku w okresie ubezpieczenia oraz dopłaty składek z tytułu realizowanych doubbezpieczeń będą wyliczane systemem pro rata za każdy dzień udzielonej ochrony. Klauzula nie dotyczy przypadków uregulowanych w art. 816 kc oraz ubezpieczeń zawartych w systemie na pierwsze ryzyko. Klauzula dotyczy wszystkich ryzyk z wyjątkiem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego.
- 15. Klauzula awarii instalacji lub urządzeń technologicznych** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel pokryje szkody w instalacjach lub urządzeniach wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania oraz innych urządzeniach technologicznych przesyłających media w postaci płynnej, należących do ubezpieczonego oraz znajdujących się w obrębie lokalizacji objętej ochroną na mocy niniejszej umowy ubezpieczenia, wskutek ich nagłego, samoczynnego lub spowodowanego zamrażaniem pęknięcia, łącznie z kosztami robót pomocniczych związanych z ich naprawą i rozmrożeniem, w tym uzasadnione i udokumentowane koszty poszukiwań miejsca powstania awarii. Limit odpowiedzialności dla niniejszej klauzuli wynosi 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia z podlimitem 20 000,00 zł na koszty poszukiwań miejsca powstania awarii. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk. *Zastosowane limity odpowiedzialności nie mają zastosowania do ryzyk, które w myśl zapisów OWU nie są limitowane.*
- 16. Klauzula zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciwkradzieżowych** – Ubezpieczyciel uznaje istniejące u Ubezpieczonego na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia we wszystkich funkcjonujących oraz nowych lokalizacjach zabezpieczenia przeciwpożarowe i przeciwkradzieżowe za wystarczające do udzielenia ochrony ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania. Ubezpieczycielowi przysługuje prawo do przeprowadzenia lustracji ryzyka, przy czym po przeprowadzeniu lustracji Ubezpieczyciel nie będzie domagał się wprowadzenia zabezpieczeń ponad te, które wynikają z obowiązujących przepisów prawa lub

są określone w OWU jako minimalne dla uznania odpowiedzialności Ubezpieczyciela. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

- 17. Klauzula rzeczoznawców** – z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i ogólnych warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel pokryje dodatkowo poniesione przez ubezpieczającego konieczne, uzasadnione i udokumentowane koszty ekspertyz rzeczoznawców lub ekspertów związanych z ustaleniem przyczyny, zakresu i rozmiaru szkody oraz koszty nadzoru budowlanego. Limit odpowiedzialności 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.
- 18. Klauzula zmian w odbudowie** – z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i ogólnych warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel wyraża zgodę na odbudowę zniszczonego albo uszkodzonego ubezpieczonego budynku lub budowli przy zastosowaniu zmienionej konstrukcji i/lub technologii odbudowy, o ile zmiana konstrukcji i technologii odbudowy wynika z aktualnie obowiązujących przepisów prawa albo decyzji administracyjnych. Dodatkowy limit odszkodowawczy wynosi 20% wartości szkody wyliczonej bez uwzględnienia zmian w odbudowie. Wypłata odszkodowania na podstawie niniejszej klauzuli następuje w granicach sumy ubezpieczenia budynku lub budowli z uwzględnieniem przezornej sumy ubezpieczenia, jeżeli będzie miała zastosowanie. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.
- 19. Klauzula zmiany lokalizacji w odbudowie** - z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i ogólnych warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel wyraża zgodę na odbudowę zniszczonego ubezpieczonego budynku lub budowli w innej lokalizacji na terenie RP, jeżeli zmiana lokalizacji wynika z wydanych decyzji administracyjnych (m.in. zezwolenia na budowę), warunków zabudowy albo rachunku ekonomicznego. Odszkodowanie w takiej sytuacji nie pokrywa kosztów zakupu gruntu w nowej lokalizacji. Wypłata odszkodowania na podstawie niniejszej klauzuli następuje w granicach sumy ubezpieczenia budynku lub budowli z uwzględnieniem przezornej sumy ubezpieczenia, jeżeli będzie miała zastosowanie. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.
- 20. Klauzula akceptacji zmiany wartości mienia** – z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia, określonych we wniosku i ogólnych warunkach ubezpieczenia, strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel zaakceptuje zmianę od nowego okresu ubezpieczenia lub w trakcie okresu ubezpieczenia wprowadzoną na wniosek Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, dotyczącą rodzaju wartości ubezpieczonego mienia. Dotyczy to w szczególności zmiany rodzaju wartości budynków z wartości księgowej brutto na wartość odtworzeniową. Zmiana wartości ubezpieczonego mienia zostanie rozliczona zgodnie z klauzulą warunków i taryf. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.
- 21. Klauzula zgłaszania szkód** – zawiadomienie Ubezpieczyciela o szkodzie winno nastąpić niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni od daty powstania szkody lub uzyskania o niej wiadomości. Dotyczy wszystkich ryzyk.
- 22. Klauzula miejsca ubezpieczenia** – ubezpieczeniem objęte jest wszelkie mienie ruchome i nieruchomości znajdujące się na terenie RP i będące własnością Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub znajdujące się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu. Ubezpieczenie nie dotyczy mienia w transporcie oraz mienia ubezpieczonego na mocy innej umowy ubezpieczenia. Wprowadza się limit odpowiedzialności max do 1 000 000,00 zł bez konieczności informowania Ubezpieczyciela w ciągu okresu ubezpieczenia

o powstaniu nowej lokalizacji z zastrzeżeniem, że dla mienia ubezpieczonego w systemie na pierwsze ryzyko maksymalny limit odpowiedzialności w poszczególnych ryzykach nie jest wyższy niż suma ubezpieczenia przyjęta dla poszczególnych składników mienia. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody

w ubezpieczonym mieniu znajdującym się poza miejscem ubezpieczenia w związku z jego wypożyczeniem, wynajmem, dzierżawą, adaptacją lub ekspozycją. Dotyczy wszystkich ryzyk z wyłączeniem ubezpieczeń komunikacyjnych oraz odpowiedzialności cywilnej.
- 23. Klauzula ochrony mienia wyłączonego z eksploatacji** – ustala się, że ochrona ubezpieczeniowa nie wygasa, ani nie ulega żadnym ograniczeniom, jeśli budynki, urządzenia lub instalacje zgłoszone do ubezpieczenia są wyłączone z eksploatacji z zastrzeżeniem, że:

- wszystkie otwory okienne i drzwiowe do budynków powinny być zabezpieczone przed nieuprawnionym wejściem do niego osób trzecich przynajmniej do poziomu 1-go piętra,
- urządzenia znajdujące się w budynku są odłączone od źródeł zasilania,
- w budynku został odcięty dopływ mediów (woda, prąd, gaz), chyba że prąd jest niezbędny do podtrzymywania systemów zabezpieczeń,
- dla budynków wyłączonych z eksploatacji w złym stanie technicznym (zużycie techniczne powyżej 50% po uwzględnieniu przeprowadzonych remontów), które zostaną dotknięte szkodą dopuszczalna jest wypłata odszkodowania według wartości rzeczywistej.

Jeżeli dla danego budynku ubezpieczonego w wartości rzeczywistej został określony stopień zużycia technicznego przy ustalaniu sumy ubezpieczenia, to Ubezpieczyciel przy ustalaniu wysokości odszkodowania powinien uwzględnić zużycie techniczne w takiej samej wysokości.

Ustalone przez Ubezpieczyciela zużycie techniczne przy określaniu wartości rzeczywistej nie może przekroczyć 70%.

Mienie wyłączone z eksploatacji w związku z przeznaczeniem do rozbiórki/wyburzenia jest wyłączone z ochrony ubezpieczeniowej. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

- 24. Klauzula likwidacji drobnych szkód** – w przypadku szkód o wartości nieprzekraczającej 5 000,00 zł Ubezpieczający/Ubezpieczony sam likwiduje szkodę przesyłając jednocześnie do Ubezpieczyciela pisemne zgłoszenie szkody, opis okoliczności szkody, dokumentację fotograficzną uszkodzonego mienia, zestawienie strat, kalkulacje, kosztorysy, kopie faktur zakupu utraconego mienia, kopie faktur naprawy maszyn, urządzeń lub sprzętu elektronicznego, a w przypadku szkód będących wynikiem przestępstwa dodatkowo poświadczenie z policji o wszczęciu dochodzenia. Dodatkowo Ubezpieczony zobowiązany jest pozostawić uszkodzone i wymienione części, aby umożliwić ich oględziny przez Ubezpieczyciela lub sporządzić dokumentację zdjęciową uszkodzonego mienia. W przypadku szkód o wartości nieprzekraczającej 5 000,00 zł Ubezpieczyciel odstępuje o oględzin, jednakże oględziny mogą zostać przeprowadzone na wniosek Ubezpieczającego/Ubezpieczonego. Niniejsza klauzula nie ma zastosowania w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej oraz następstw nieszczęśliwych wypadków.
- 25. Klauzula czasu ochrony** – ochrona ubezpieczeniowa rozpoczyna się od początku okresu ubezpieczenia wskazanego w umowie ubezpieczenia niezależnie od ustalonego przez strony terminu płatności składki lub jej pierwszej raty. Jeżeli składka lub jej rata nie zostaną opłacone w ustalonym terminie nie powoduje to ustania lub zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej, a Ubezpieczyciel zawiadomi o tym Ubezpieczającego wyznaczając mu jednocześnie dodatkowy (nie krótszy niż 7 dni) termin na opłatę składki/raty składki. Brak opłaty składki/raty składki na konto Ubezpieczyciela w wyznaczonym dodatkowym terminie powoduje ustanie odpowiedzialności Ubezpieczyciela, przy czym ustanie odpowiedzialności jest możliwe dopiero począwszy od dnia następnego po upływie dodatkowego terminu płatności składki bądź jej raty, o ile do dnia poprzedniego włącznie nie nastąpiło obciążenie rachunku bankowego Ubezpieczającego. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela powstaje na nowo najpóźniej z chwilą uznania jego rachunku kwotą zaległej składki. Dotyczy wszystkich ryzyk.
- 26. Klauzula ubezpieczenia dodatkowych kosztów związanych ze szkodą** – na mocy niniejszej klauzuli ustala się, że zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o dodatkowe koszty pracy w godzinach nadliczbowych, w godzinach nocnych, w dni wolne od pracy poniesione w związku ze szkodą w ubezpieczonym mieniu, za którą Ubezpieczyciel przyjął odpowiedzialność na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności dla niniejszej klauzuli wynosi 50 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.
- 27. Klauzula usunięcia pozostałości po szkodzie** – Ubezpieczyciel zwróci konieczne i uzasadnione koszty poniesione przez ubezpieczającego w związku z powstałą szkodą rzeczową, w celu usunięcia z ubezpieczonej np. posesji pozostałości po zniszczonym ubezpieczonym mieniu do 10% wartości powstałej szkody nie więcej niż do kwoty 300 000,00 zł. Powyższy 10% limit podwyższa sumę ubezpieczenia i jest niezależny (dodatkowy) od postanowień programu ubezpieczenia i OWU w tym zakresie. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.
- 28. Klauzula transportu wewnętrznego** - na mocy niniejszej klauzuli strony uzgodniły, że zakres ochrony ubezpieczeniowej obejmuje także szkody w ubezpieczonym mieniu polegające na jego uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie powstałe w trakcie jego przenoszenia, przewożenia lub transportu wewnętrznego (w

obrębie danej lokalizacji), w tym także szkody spowodowane wypadkiem środka transportu, za pomocą którego mienie było przewożone. Limit odpowiedzialności wynosi 100 000,00 zł na jedno oraz 200 000,00 zł na wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

29. Klauzula transportowania – ochrona ubezpieczeniowa zostaje rozszerzona o szkody w środkach trwałych i mieniu niskocennym oraz sprzęcie elektronicznym stacjonarnym powstałe w wyniku zdarzeń losowych oraz wypadku środka transportu w czasie jego transportu pomiędzy miejscami ubezpieczeń na terytorium RP oraz podczas transportu w celu naprawy bądź konserwacji tego mienia oraz podczas transportu w innych celach na terytorium RP. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe podczas załadunku i rozładunku. Limit odpowiedzialności wynosi 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

30. Klauzula wypowiedzenia umowy – na mocy niniejszej klauzuli za ważne powody wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczyciela uważa się wyłącznie:

- utratę licencji, zezwolenia, koncesji na prowadzenie działalności,
- niewyrażenie przez Ubezpieczonego zgody na dokonanie lustracji ryzyka lub utrudnianie jej przeprowadzenia,
- wyłudzenie lub próbę wyłudzenia przez Ubezpieczonego odszkodowania lub świadczenia z zawartej z Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia.

Klauzula dotyczy wszystkich ryzyk.

31. Klauzula zalaniowa – Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane zalaniem przez nieszczelny dach, nieszczelne złącza zewnętrzne budynków, nieszczelną stolarkę okienną lub drzwiową, również w przypadku gdy do szkody doszło w związku z zaniedbaniami polegającymi na braku konserwacji i przeglądów lub niewykonaniu remontów zaleconych w protokole po ww. przeglądzie, a także w związku z niezabezpieczeniem lub złym zabezpieczeniem otworów okiennych, dachowych lub drzwiowych, rynien i spustów. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kolejnych szkód zalaniowych powstałych w tym samym miejscu i z tej samej przyczyny po uzyskaniu odszkodowania na podstawie tej klauzuli przez Ubezpieczonego, jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczony nie zabezpieczył mienia przed kolejnymi szkodami, chyba że zabezpieczenie mienia nie było możliwe z przyczyn technicznych lub innych przyczyn niezależnych od ubezpieczonego (np. złe warunki atmosferyczne). Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia: 100 000,00 zł. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

32. Klauzula przywrócenia sumy ubezpieczenia po szkodzie – dla mienia ubezpieczonego w systemie na sumy stałe suma ubezpieczenia przyjęta dla poszczególnych składników mienia nie ulega zmniejszeniu (konsumpcji) po wypłacie odszkodowania. Niniejsza klauzula nie ma zastosowania, jeżeli w następstwie szkody przedmiot ubezpieczenia (mienie, które uległo uszkodzeniu) ulegnie likwidacji i/lub zostanie wykreślony z wykazu środków trwałych. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk. Ubezpieczający nie będzie zobowiązany do dopłaty stosownej składki, wynikającej z przywrócenia sumy ubezpieczenia po szkodzie.

33. Klauzula szkód mechanicznych – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej o szkody mechaniczne w maszynach, urządzeniach i aparatach oraz w urządzeniach stanowiących elementy stałe obiektów budowlanych spowodowane:

- a. działaniem człowieka,
- b. wadami produkcyjnymi,
- c. przyczynami eksploatacyjnymi.

Za szkody spowodowane **działaniem człowieka** uważa się szkody powstałe wskutek nieumyślnego błędu uprawnionych do obsługi osób oraz umyślnego uszkodzenia (zniszczenia) przez osoby trzecie.

Za szkody spowodowane **wadami produkcyjnymi** uważa się szkody powstałe w wyniku błędów w projektowaniu lub konstrukcji, wadliwego materiału oraz wad i usterek fabrycznych nie wykrytych podczas wykonywania maszyny lub zamontowania jej na stanowisku pracy.

Za szkody spowodowane **przyczynami eksploatacyjnymi** uważa się niezawinione przez obsługę szkody eksploatacyjne polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu elementów maszyny przez zjawiska fizyczne, np. siły odśrodkowe, wzrost ciśnienia, eksplozję lub implozję, dostanie się ciała obcego, przegrzanie lub wadliwe działanie urządzeń: sterujących, zabezpieczających, sygnalizacyjno-pomiarowych, itp.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

- w maszynach, urządzeniach i aparatach technicznych zamontowanych pod ziemią (nie dotyczy urządzeń i instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych i innych instalacji, jeżeli są objęte ubezpieczeniem od zdarzeń losowych),
- w częściach i materiałach, które ulegają szybkiemu zużyciu lub z uwagi na swoje specyficzne funkcje podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji,
- w czasie naprawy dokonywanej przez zewnętrzne służby techniczne,
- będące następstwem naturalnego zużycia wskutek eksploatacji maszyny,
- w okresie gwarancyjnym, pokrywane przez producenta lub przez zewnętrzny warsztat naprawczy,
- spowodowane wadami bądź usterkami ujawnionymi przed zawarciem ubezpieczenia,
- o charakterze estetycznym, w tym zarysowania, zadrapania powierzchni, wgniecenia, obtłuczenia,
- wynikające z wszelkich pośrednich i utraconych korzyści,
- w postaci utraty zysku.

Limit odpowiedzialności: do 100 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

Franszyza redukcyjna: 200 zł

Zastosowane limity odpowiedzialności nie mają zastosowania do ryzyk, które w myśl zapisów OWU nie są limitowane.

Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

Klauzula dotyczy mienia nie ubezpieczonego w ramach ryzyka ubezpieczenia maszyn i urządzeń od uszkodzeń.

- 34. Klauzula ubezpieczenia szkód elektrycznych** - z zastrzeżeniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków ubezpieczenia, strony umowy ubezpieczenia uzgadniają, że ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo maszyny, urządzenia, aparaty, instalacje elektryczne (w tym również stanowiące elementy stałe obiektów budowlanych) od szkód spowodowanych działaniem prądu elektrycznego, bez względu na przyczynę pierwotną, w szczególności powstałych w wyniku zwarcia, uszkodzenia izolacji, nadmiernego wzrostu lub obniżenia napięcia, przegrzania, okopcenia, itp.

Poza włączeniami odpowiedzialności określonymi w programie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczeniem nie są objęte szkody:

- a) mechaniczne, chyba że powstały w następstwie szkody elektrycznej,
- b) w okresie gwarancyjnym, pokrywane przez producenta lub przez zewnętrzny warsztat naprawczy,
- c) w czasie naprawy oraz podczas prób dokonywanych na maszynach elektrycznych (na przebicie izolacji, na obciążenie, na nagrzewanie się maszyny, itp.) z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (ogłędzinami i przeglądami),
- d) we wszelkiego rodzaju miernikach (woltomierzach, amperomierzach, indykatorach, itp.) i licznikach,
- e) we wszelkiego rodzaju bezpiecznikach elektrycznych, stycznikach i odgromnikach oraz żarówkach, grzejnikach, lampach itp.,
- f) w maszynach elektrycznych, w których - w okresie bezpośrednio poprzedzającym szkodę - nie przeprowadzono okresowego badania eksploatacyjnego (ogłędzin i przeglądu) stosownie do obowiązujących przepisów lub konserwacji.

Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia: 100 000,00 zł. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

- 35. Klauzula katastrofy budowlanej** – Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w mieniu Ubezpieczającego/Ubezpieczonego spowodowane katastrofą budowlaną rozumianą jako gwałtowne, nieoczekiwane zniszczenie budynku bądź budowli lub ich części w wyniku nagłej utraty wytrzymałości elementów budynku bądź budowli, elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia: 5 000 000,00 zł.)

Z odpowiedzialności Ubezpieczyciela wyłączone są szkody:

- 1) wynikłe ze zdarzeń powstałych w budynkach będących w trakcie przebudowy lub remontu wymagającego uzyskania pozwolenia na budowę,
- 2) w budynkach przeznaczonych do rozbiórki,
- 3) w budynkach wyłączonych z eksploatacji przez okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

- 36. Klauzula ubezpieczenia prac budowlano-montażowych** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel obejmuje ochroną szkody powstałe podczas prowadzenia prac ziemnych i robót budowlano-montażowych,

w tym również robót, na które zgodnie z prawem budowlanym wymagane jest pozwolenie na budowę. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody związane z:

- naruszeniem konstrukcji dachu,
- naruszeniem bądź usunięciem pokrycia dachu,
- szkody powstałe wskutek katastrofy budowlanej.

Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ww. szkody z następującymi limitami odpowiedzialności w rocznym okresie ubezpieczenia:

- a) szkody w mieniu będącym przedmiotem prac budowlano-montażowych – do limitu 3 000 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- b) szkody w pozostałym mieniu stanowiącym przedmiot ubezpieczenia do sum ubezpieczenia określonych w umowie ubezpieczenia;
- c) szkody w nakładach i materiałach do limitu odpowiedzialności 100 000,00 zł (limit ten podwyższa sumę ubezpieczenia określoną w umowie ubezpieczenia);
- d) szkody powstałe wskutek zalania w związku z naruszeniem bądź usunięciem pokrycia dachu - z limitem odpowiedzialności do 20% sumy ubezpieczenia określonej w umowie ubezpieczenia, nie więcej niż 200 000,00 zł,

Udział własny w szkodzie dla niniejszej klauzuli: 1 000,00 zł

Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

W przypadku gdy na mienie będące przedmiotem prac budowlano-montażowych, które wymagają pozwolenia na budowę, zawarta jest odrębna polisa na ubezpieczenie ryzyk budowlano-montażowych, to niniejsza klauzula nie ma zastosowania.

37. Klauzula kosztu dodatkowego utraty wody lub innych cieczy - z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia określonych w programie ubezpieczenia i ogólnych warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, iż ochroną na warunkach niniejszej klauzuli zostaną objęte koszty utraty wody lub innych cieczy w wyniku awarii sieci, instalacji wodociągowej lub wodociągowo-kanalizacyjnej, instalacji centralnego ogrzewania itp. Limit odpowiedzialności **15 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

38. Klauzula odstąpienia od prawa do regresu w stosunku do użytkowników sprzętu elektronicznego - Ubezpieczyciel zrzeka się prawa do regresu w stosunku do osób będących członkami gospodarstw domowych oraz innych użytkowników użytkujących sprzęt elektroniczny będący własnością Ubezpieczającego/Ubezpiezonego przekazywany gospodarstwom domowym lub innym użytkownikom np. do nauczania zdalnego za szkody wyrządzone przez te osoby. Zrzeczenie się prawa do regresu nie ma zastosowania, gdy osoby te wyrządziły szkodę umyślnie. Dotyczy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

39. Klauzula ubezpieczenia mienia na cudzy rachunek - z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia określonych w programie ubezpieczenia i ogólnych warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność w odniesieniu do części wspólnych budynków i budowli, których ubezpieczający jest współwłaścicielem oraz lokali mieszkalnych lub użytkowych wraz z ułamkową częścią wspólną, stanowiących własność zamawiającego (ubezpieczającego lub ubezpiezonego), przy czym:

1. W przypadku powstania szkody w części wspólnej nieruchomości, w szczególności kiedy przywrócenie do stanu sprzed szkody jest uzasadnione interesem społecznym, a ubezpieczający (ubezpieczony) naprawi lub odbuduje całość uszkodzonego mienia ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie w całości, również za szkody w ułamkowej części nieruchomości, której ubezpieczający (ubezpieczony) nie jest właścicielem.
2. W przypadku powstania szkody w części wspólnej, jeżeli pozostała część nieruchomości – współwłasności, będzie nieubezpieczona lub umowa ubezpieczenia będzie zawarta przez współwłaściciela/li u innego ubezpieczyciela, ubezpieczyciel nie będzie stosował ograniczenia wypłaty odszkodowania poprzez zastosowania zasady proporcji wynikającej z niedoubezpieczenia.
3. Limit odpowiedzialności dla tej klauzuli wynosi **200 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia z podlimitem **10 000,00 zł** na ryzyko kradzieży i jest niezależny od przyjętej sumy ubezpieczenia nieruchomości objętej ubezpieczeniem.

Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

KLAUZULE FAKULTATYWNE (podlegające ocenie zgodnie pkt. 22 SWZ)

40. Klauzula automatycznego wyrównania sum ubezpieczenia – dla mienia ubezpieczonego w systemie na pierwsze ryzyko oraz w ubezpieczeniu OC suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna zostaje automatycznie przywrócona po każdorazowej wypłacie odszkodowania wynikającego z zakresu ubezpieczenia. Ubezpieczyciel ma prawo do naliczenia składki za przywrócenie sumy ubezpieczenia/sumy gwarancyjnej do wysokości przyjętej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Składka dodatkowa będzie naliczana według stawek przyjętych w ofercie ubezpieczenia, na podstawie której zawarto umowę ubezpieczenia. Podstawą naliczenia dodatkowej składki będzie kwota równa sumie wypłaconych odszkodowań w danym ryzyku w rocznym okresie ubezpieczenia. Rozliczenie przedmiotowej klauzuli oraz naliczenie dodatkowej składki nastąpi w ciągu 30 dni po zakończeniu rocznego okresu ubezpieczenia. Ustala się łączny limit dla automatycznego wyrównania sum ubezpieczenia/sumy gwarancyjnej/limitów odpowiedzialności w okresie ubezpieczenia na podstawie niniejszej klauzuli w wysokości jednokrotności sumy ubezpieczenia dla mienia ubezpieczonego na pierwsze ryzyko lub sumy gwarancyjnej (limitów odpowiedzialności) w ubezpieczeniu OC.

W przypadku wyczerpania ww. limitu zastosowanie będą miały postanowienia ogólnych warunków ubezpieczenia. Klauzula ma zastosowanie do ubezpieczeń zawieranych w systemie na pierwsze ryzyko oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

41. Klauzula aktów terroryzmu - Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za utratę, zniszczenie, lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia powstałe w następstwie aktów terroryzmu lub sabotażu. Przez akty terroryzmu rozumie się wszelkiego rodzaju działania skierowane przeciwko ludności lub mieniu, mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności lub dezorganizację życia publicznego, transportu publicznego, jednostek samorządu terytorialnego itp. – dla osiągnięcia określonych skutków ekonomicznych, politycznych lub społecznych.

Z zakresu ochrony wyłączone są szkody:

- a) wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wybuchu jądrowego, reakcji nuklearnej, promieniowania jądrowego, skażenia radioaktywnego,
- b) spowodowane atakiem elektronicznym, w tym przez włamania komputerowe oraz w wyniku działania wirusów komputerowych,
- c) powstałe w wyniku uwolnienia lub wystawienia na działanie substancji toksycznych, chemicznych lub biologicznych,
- d) powstałe w wyniku strajków, zamieszek, rozruchów, demonstracji, działań chuligańskich.

Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia: 1 000 000,00 zł.

42. Klauzula strajków, rozruchów, zamieszek społecznych - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień umowy ubezpieczenia, ustala się, że Ubezpieczyciel udziela Ubezpieczonemu ochrony ubezpieczeniowej za szkody w mieniu powstałe wskutek zdarzeń losowych objętych ochroną ubezpieczeniową oraz akcji ratowniczej prowadzonej w związku z tymi zdarzeniami, będącymi bezpośrednim następstwem strajków, rozruchów, lub zamieszek społecznych.

Przez strajki, rozruchy oraz zamieszki społeczne rozumie się:

- a) działanie osoby lub grupy osób, powodujące zakłócenia porządku publicznego;
- b) działanie legalnie ustanowionej władzy zmierzające do przywrócenia porządku publicznego lub zminimalizowania skutków zakłóceń;
- c) umyślne działanie strajkującego lub poddanego lokautowi pracownika, mające na celu wspomoczenie strajku lub przeciwstawienie się lokautowi;
- d) działanie legalnie ustanowionej władzy zapobiegające takim czynnościom lub działającej w celu zminimalizowania skutków takich czynności.

Z ochrony ubezpieczeniowej wyłącza się szkody:

- a) wynikłe z całkowitego lub częściowego zaprzestania działalności, opóźnień lub zakłóceń działalności;
- b) powstałe wskutek trwałego lub tymczasowego zajęcia, w wyniku konfiskaty lub rekwizycji przez legalną władzę;
- c) będące następstwem działań wojennych, wojny domowej, wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego, powstania zbrojnego, rewolucji, konfiskaty lub innego rodzaju przejęcia przedmiotu ubezpieczenia przez rząd lub inne władze kraju, sabotażu, blokady,
- d) aktów terroryzmu.

Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia: 1 000 000,00 zł.

- 43. Klauzula zaliczki na poczet odszkodowania** – Ubezpieczyciel w przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę, wypłaca zaliczkę na poczet odszkodowania w wysokości bezspornych kosztów szkody stwierdzonych kosztorysem wewnętrznym lub zewnętrznym w ciągu 14 dni od otrzymania zawiadomienia o szkodzie. Dotyczy wszystkich ryzyk.
- 44. Klauzula funduszu prewencyjnego I** – Ubezpieczyciel stawia do dyspozycji Ubezpieczającego fundusz prewencyjny w wysokości 5% płaconych składek z całości ubezpieczeń zawartych w wyniku niniejszego przetargu, przy założeniu, że cel prewencyjny, na który zostaną przekazane środki zostanie zaakceptowany przez Ubezpieczyciela. Środki z funduszu prewencyjnego mogą być wykorzystane w całości przed zakończeniem okresu ubezpieczenia. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu środki z funduszu prewencyjnego w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o przyznanie tych środków. Ubezpieczający przedstawi Ubezpieczycielowi rachunki lub kosztorys potwierdzający wydatki z tego funduszu. Ponadto czynności, jakie zostaną podjęte w związku z przyznaniem środków będą realizowane w oparciu o uregulowania wewnętrzne Ubezpieczyciela dotyczące przyznawania i rozliczania środków na cele prewencyjne. Dotyczy wszystkich ryzyk.
- 45. Klauzula funduszu prewencyjnego II** – Ubezpieczyciel stawia do dyspozycji Ubezpieczającego fundusz prewencyjny w wysokości 10% płaconych składek z całości ubezpieczeń zawartych w wyniku niniejszego przetargu, przy założeniu, że cel prewencyjny, na który zostaną przekazane środki zostanie zaakceptowany przez Ubezpieczyciela. Środki z funduszu prewencyjnego mogą być wykorzystane w całości przed zakończeniem okresu ubezpieczenia. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu środki z funduszu prewencyjnego w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o przyznanie tych środków. Ubezpieczający przedstawi Ubezpieczycielowi rachunki lub kosztorys potwierdzający wydatki z tego funduszu. Ponadto czynności, jakie zostaną podjęte w związku z przyznaniem środków będą realizowane w oparciu o uregulowania wewnętrzne Ubezpieczyciela dotyczące przyznawania i rozliczania środków na cele prewencyjne. Dotyczy wszystkich ryzyk.
- 46. Klauzula zniesienia limitów odpowiedzialności dla klauzul automatycznego pokrycia** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel znosi całkowicie limity odpowiedzialności, o których mowa w klauzuli automatycznego pokrycia w sprzęcie elektronicznym oraz automatycznego pokrycia w środkach trwałych i wyposażeniu. Pozostałe zapisy ww. klauzul automatycznego pokrycia pozostają bez zmian.
- 47. Klauzula zniżki z tytułu niskiej szkodowości** – z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia wprowadza się następujące postanowienia. W przypadku kiedy wskaźnik szkodowości (W_s) Ubezpieczającego/Ubezpieczonego po 10 miesiącach w pierwszym roku ubezpieczenia (okresie rozliczeniowym) nie przekroczy 40% Ubezpieczyciel udzieli zniżki w składce na kolejny okres ubezpieczenia (rozliczeniowy) w wysokości 10%. Klauzula dotyczy wszystkich ryzyk z wyłączeniem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
Wskaźnik szkodowości (W_s), o którym mowa wyżej zostanie wyliczony wg poniższego wzoru:
- $$W_s = \frac{\text{wypłacone odszkodowania} + \text{rezerwy na poczet zgłoszonych i niewypłaconych szkód}}{\text{łączna składka ubezpieczeniowa}}$$
- 48. Klauzula kompensacji sum ubezpieczenia** - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU i innych postanowień umowy ubezpieczenia ustala się, że w przypadku gdy suma ubezpieczenia niektórych pozycji jest wyższa niż ich wartość (tzw. nadubezpieczenie), nadwyżka ta zostanie zaliczona na pozycje, co do których występuje niedoubezpieczenie. Wyrównanie sum ubezpieczenia odbywa się w ramach mienia, w którym wystąpiła szkoda. Dotyczy wszystkich ryzyk z wyłączeniem odpowiedzialności cywilnej.
- 49. Klauzula uznania kosztów dodatkowych wynikających z braku części zamiennych** – ustala się z zachowaniem pozostałych niezmienionych postanowień umowy ubezpieczenia, że Ubezpieczyciel zwiększy wypłacone odszkodowania o koszty dodatkowe poniesione przez Ubezpieczonego wynikające z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą do limitu odpowiedzialności 200 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk, ubezpieczenia maszyn od uszkodzeń.

50. **Klauzula 168 godzin** – z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejsza klauzula, postanowień umowy ubezpieczenia określonych we wniosku i ogólnych warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, że ochroną ubezpieczeniową w zakresie odpowiedzialności cywilnej objęte są szkody kolejne powstałe z tej samej przyczyny w tym samym miejscu do upływu 7 dni od zgłoszenia pierwszej szkody.
51. **Klauzula odpowiedzialności za długotrwałe oddziaływanie czynników** – na mocy niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej zostaje rozszerzony o odpowiedzialność za **szkody będące bezpośrednim następstwem** długotrwałego oddziaływania wody, wilgoci, zagrzybienia, wibracji, temperatury, oparów, dymu, gazu, pyłów, sadzy, ścieków, jeżeli ubezpieczony nie miał wiedzy o długotrwałym oddziaływaniu tych czynników **i podjął niezbędne czynności mające na celu zapobieżenie lub ograniczenie oddziaływania tych czynników w terminie 14 dni od dnia uzyskania takiej wiedzy. Niniejsza klauzula nie ma zastosowania do odpowiedzialności cywilnej za szkody w środowisku naturalnym. Limit odpowiedzialności 200 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia.**
52. **Klauzula odpowiedzialności w związku z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych** – na mocy niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej zostanie rozszerzony o odpowiedzialność za szkody polegające na naruszeniu dóbr osobistych, innych niż szkody osobowe, w związku z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych (odpowiedzialność na podstawie art. 448 kc w związku z art. 23 i 24 kc; odpowiedzialność na podstawie art. 82 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE – RODO). **Limit odpowiedzialności 100 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia. Jeżeli program ubezpieczenia OC obejmuje odpowiedzialność Ubezpieczonego za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych, to powyższy limit odpowiedzialności stanowi dodatkowy limit (nadwyżkę) ponad limit określony w programie ubezpieczenia OC.**
53. **Klauzula wężykowa** – ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w mieniu osób trzecich powstałe wskutek pęknięcia, oderwania lub odłączenia się wężyka, służącego do przepływu wody oraz powstałe wskutek pęknięcia lub rozszczelnienia instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych lub centralnego ogrzewania, niezależnie od winy Ubezpieczonego. Limit odpowiedzialności wynosi 100 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w okresie ubezpieczenia. Klauzula dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
54. **Klauzula zwiększonych kosztów działalności** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel pokryje zwiększone koszty działalności, które mogą powstać po wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego (zdarzenia szkodowego) objętego ochroną ubezpieczeniową w ramach ryzyk, których dotyczy niniejsza klauzula. Zwiększone koszty działalności mogą wynikać w szczególności z:
- czasowego użytkowania obcych działek, budynków lub lokali, instalacji, maszyn i urządzeń;
  - kosztów przetransportowania ubezpieczonego mienia nieobjętego szkodą do nowej lokalizacji, zastępczego budynku/lokalu w celu kontynuowania prowadzonej działalności oraz analogicznych kosztów związanych z powrotem tego mienia do miejsca ubezpieczenia, w tym kosztów transportu oraz pracy i wynajmu specjalistycznego sprzętu służącego do załadunku/wyładowania tego mienia;
- Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie za dodatkowe i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczonego w celu złagodzenia skutków szkody oraz kontynuowania działalności, które bezpośrednio związane są ze szkodą, za którą Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność. Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za zwiększone koszty działalności w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia powstania szkody, za którą ponosi on odpowiedzialność. Limit odpowiedzialności dla niniejszej klauzuli wynosi **100 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia. Klauzula dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

Cześć II Zamówienia

KLAUZULE OBLIGATORYJNIE WŁĄCZONE DO ZAKRESU UBEZPIECZENIA

1. **Klauzula reprezentantów** – z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa wyłącznie reprezentantów

Ubezpieczającego/Ubezpieczonego. Dla celów niniejszej umowy za reprezentantów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego uważa się wyłącznie takie osoby/organy jak Burmistrz. Za szkody powstałe wskutek rażącego niedbalstwa osób niebędących reprezentantami Ubezpieczającego/Ubezpieczonego Ubezpieczyciel ponosi pełną odpowiedzialność. Dotyczy wszystkich ryzyk komunikacyjnych z wyjątkiem obowiązkowego ubezpieczenia OC p.p.m.

2. **Klauzula płatności rat** - w przypadku wypłaty odszkodowania, Ubezpieczyciel nie jest uprawniony do potrącenia z kwoty odszkodowania rat jeszcze nie wymagalnych; jeżeli zapłata należnej Ubezpieczycielowi składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę opłacenia składki uważa się dzień złożenia w banku lub urzędzie pocztowym zlecenia płatniczego na rachunek Ubezpieczyciela, pod warunkiem posiadania na rachunku wystarczających środków.
3. **Klauzula niezawiadomienia w terminie o szkodzie** - zapisane w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia skutki niezawiadomienia Ubezpieczyciela o szkodzie w odpowiednim terminie, mają zastosowanie tylko w sytuacji, kiedy niezawiadomienie w terminie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków bądź rozmiaru szkody.
4. **Klauzula warunków i taryf** – Ubezpieczyciel w trakcie trwania umowy ubezpieczenia będzie przyjmował nowe składniki majątku (doubezpieczenia oraz ubezpieczenia nowych pojazdów) Ubezpieczającego na warunkach nie gorszych niż zastosowane w ofercie złożonej w przetargu. Klauzula nie dotyczy przypadków uregulowanych w art. 816 kc.
5. **Klauzula wypowiedzenia umowy** – na mocy niniejszej klauzuli za ważne powody wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczyciela uważa się wyłącznie:
  - utratę licencji, zezwolenia, koncesji na prowadzenie działalności,
  - wyłudzenie lub próbę wyłudzenia przez Ubezpieczonego odszkodowania lub świadczenia z zawartej z Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia.Dotyczy wszystkich ryzyk komunikacyjnych z wyjątkiem obowiązkowego ubezpieczenia OC p.p.m.

KLAUZULE FAKULTATYWNE (podlegające ocenie zgodnie pkt. 22 SWZ)

6. **Klauzula zaliczki na poczet odszkodowania** – Ubezpieczyciel w przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę, wypłaca zaliczki na poczet odszkodowania w wysokości bezspornych kosztów szkody stwierdzonych kosztorysem wewnętrznym lub zewnętrznym w ciągu 10 dni roboczych od zawiadomienia o szkodzie. Dotyczy wszystkich ryzyk z wyłączeniem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
7. **Klauzula funduszu prewencyjnego** – Ubezpieczyciel stawia do dyspozycji fundusz prewencyjny w wysokości 5% płaconych składek z całości ubezpieczeń komunikacyjnych na podstawie niniejszej umowy, przy założeniu, że cel prewencyjny, na który zostaną przekazane środki zostanie zaakceptowany przez Ubezpieczyciela. Środki z funduszu prewencyjnego mogą być wykorzystane w całości już w pierwszym kwartale roku kalendarzowego, w którym zawarte są ubezpieczenia. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu środki z funduszu prewencyjnego w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o przyznanie tych środków. Ubezpieczający przedstawi Ubezpieczycielowi rachunki lub kosztorys potwierdzający wydatki z tego funduszu. Ponadto czynności, jakie zostaną podjęte w związku z przyznaniem środków będą realizowane w oparciu o uregulowania wewnętrzne Ubezpieczyciela dotyczące przyznawania i rozliczania środków na cele prewencyjne. Dotyczy wszystkich ryzyk komunikacyjnych.
8. **Klauzula gwarantowanej sumy ubezpieczenia** – na mocy niniejszej klauzuli wartość pojazdu określona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia (suma ubezpieczenia) obowiązuje przez cały roczny okres ubezpieczenia. Stałą wartość pojazdu (gwarantowaną sumę ubezpieczenia) stosują się w przypadku szkody polegającej na kradzieży pojazdu, szkody całkowitej oraz w celu ustalenia czy wystąpił przypadek szkody całkowitej. Klauzula dotyczy ubezpieczenia autocasco dla pojazdów starszych niż 24 miesiące.
9. **Klauzula pokrycia kosztów wymiany zamków i zabezpieczeń** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu poniesione i udokumentowane koszty wymiany wkładek zamków, przekodowania modułów zabezpieczeń antykradzieżowych i/lub wymiany zabezpieczeń antykradzieżowych w pojeździe, w przypadku utraty kluczy wraz ze sterownikami do urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą (np. w wyniku zaginięcia lub kradzieży). Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia:

20 000,00 zł. Niniejszy limit jest limitem dodatkowym ponad sumę ubezpieczenia pojazdu. Klauzula dotyczy ubezpieczenia autocasco.

- 10. Klauzula zmiany definicji szkody całkowitej** – na mocy niniejszej klauzuli strony umowy ubezpieczenia autocasco ustalają, że za szkodę całkowitą uznaje się szkodę polegającą na uszkodzeniu pojazdu w takim stopniu, że koszt jego naprawy przekracza 80% wartości rynkowej pojazdu z dnia zaistnienia szkody. Pozostałe zapisy dotyczące szkody całkowitej w programie ubezpieczenia w ubezpieczeniu autocasco pozostają bez zmian.
- 11. Klauzula odpowiedzialności dla szkód kradzieżowych** – na mocy niniejszej klauzuli zapisy OWU wyłączające odpowiedzialność Ubezpieczyciela z powodu niedostarczenia Ubezpieczycielowi po wystąpieniu szkody oryginału dowodu rejestracyjnego i karty pojazdu (jeżeli taka została wydana) nie mają zastosowania.
- 12. Klauzula zabezpieczeń dla nowo nabytych pojazdów** - w przypadku zgłoszenia do ubezpieczenia przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego w trakcie obowiązywania umowy o udzielenie zamówienia publicznego nowo nabytych pojazdów lub dotychczas nie posiadających ubezpieczenia autocasco wraz z ryzykiem kradzieży Ubezpieczyciel uznaje za wystarczające następujące zabezpieczenia przeciwkradzieżowe:
  - 1) dla pojazdów osobowych:
    - a) jedno urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą (tj. niezależny, samodzielny mechaniczny lub elektroniczny system zabezpieczenia przeciwkradzieżowego, posiadający ustaloną klasę skuteczności, np. immobiliser, autoalarm) – dla samochodów o wartości rynkowej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia do 100 000,00 zł (brutto);
    - b) dwa urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą – dla samochodów o wartości rynkowej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia powyżej 100 000,00 zł (brutto);
    - c) trzy urządzenia zabezpieczające przed kradzieżą, w tym system posiadający funkcję lokalizacji pojazdu – dla samochodów o wartości rynkowej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia powyżej 300 000,00 zł (brutto);
  - 2) dla pojazdów ciężarowych o ładowności do 2,5 tony, samochodów i przyczep kempingowych, motocykli, motorowerów – jedno urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą;
  - 3) dla pojazdów ciężarowych o ładowności powyżej 2,5 tony, ciągników siodłowych i autobusów o wartości rynkowej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia powyżej 100 000,00 zł (brutto) – jedno urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą;
  - 4) dla pojazdów specjalnych, ciągników rolniczych, kombajnów o wartości rynkowej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia powyżej 200 000,00 zł (brutto) – jedno urządzenie zabezpieczające przed kradzieżą.
- 13. Klauzula holowania bez limitu kilometrów** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel pokrywa w ramach ubezpieczenia Assistance koszty holowania do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego bez limitu kilometrów na terytorium RP. Klauzula dotyczy ubezpieczenia Assistance w wariantcie pełnym.
- 14. Klauzula wynajmu pojazdu zastępczego** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel pokrywa w ramach umowy ubezpieczenia Assistance koszty wynajmu pojazdu zastępczego:
  - na okres minimum 7 dni w przypadku wypadku pojazdu,
  - na okres minimum 7 dni w przypadku awarii pojazdu
  - na okres minimum 14 dni w przypadku kradzieży pojazdu.Klauzula dotyczy ubezpieczenia Assistance w wariantcie pełnym.
- 15. Klauzula wynajmu pojazdu zastępczego plus** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel pokrywa koszty wynajmu pojazdu zastępczego przez Ubezpieczonego niezależnie od tego, czy pojazd Ubezpieczonego, który uległ awarii lub wypadkowi był holowany za pośrednictwem Centrum Alarmowego (infolinii) Assistance Ubezpieczyciela, czy też nie.

Cześć III Zamówienia

KLAUZULE OBLIGATORYJNIE WŁĄCZONE DO ZAKRESU UBEZPIECZENIA

- 1. Klauzula reprezentantów** – z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia strony uzgodniły, że Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za

szkody powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa wyłącznie reprezentantów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego. Dla celów niniejszej umowy za reprezentantów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego uważa się wyłącznie takie osoby/organy jak Burmistrz. Za szkody powstałe z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa osób niebędących reprezentantami Ubezpieczającego/Ubezpieczonego Ubezpieczyciel ponosi pełną odpowiedzialność.

2. **Klauzula płatności rat** - w przypadku wypłaty odszkodowania, Ubezpieczyciel nie jest uprawniony do potrącenia z kwoty odszkodowania rat jeszcze nie wymagalnych; jeżeli zapłata należnej Ubezpieczycielowi składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, za datę opłacenia składki uważa się dzień złożenia w banku lub urzędzie pocztowym zlecenia płatniczego na rachunek Ubezpieczyciela, pod warunkiem posiadania na rachunku wystarczających środków.
3. **Klauzula niezawiadomienia w terminie o szkodzie** - zapisane w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia skutki niezawiadomienia Ubezpieczyciela o szkodzie w odpowiednim terminie, mają zastosowanie tylko w sytuacji, kiedy niezawiadomienie w terminie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności i skutków bądź rozmiaru szkody.
4. **Klauzula warunków i taryf** – w przypadku zmiany liczby osób ubezpieczonych lub zmiany sumy ubezpieczenia w okresie ubezpieczenia, zastosowanie będą miały warunki umowy oraz składki/stawki nie mniej korzystne niż obowiązujące w ofercie Ubezpieczyciela. Wszelkie zwroty składek wynikające ze zmniejszenia liczby osób objętych ubezpieczeniem w danym okresie ubezpieczenia oraz dopłaty składek z tytułu realizowanych doubezpieczeń będą wyliczane systemem pro rata za każdy dzień udzielonej ochrony. Klauzula nie dotyczy przypadków uregulowanych w art. 816 kc.
5. **Klauzula automatycznego pokrycia w NNW OSP** – na mocy niniejszej klauzuli w przypadku zmiany liczby czynnych członków OSP w okresie ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant I, zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej) ochrona ubezpieczeniowa zostaje zachowana dla wszystkich członków OSP, przy czym limit dla dodatkowych osób objętych ubezpieczeniem (automatycznie ubezpieczonych w okresie ubezpieczenia, bez konieczności ich zgłaszania do ubezpieczenia oraz bez zapłaty dodatkowej składki) wynosi 10% liczby osób zgłoszonych do tego ubezpieczenia na początku okresu ubezpieczenia (po zaokrągleniu w dół). Warunkiem udzielenia ochrony ubezpieczeniowej dla nowych członków OSP jest posiadanie przez te osoby statusu czynnego członka OSP, który bierze udział w akcjach ratowniczych w momencie wystąpienia szkody.
6. **Klauzula wypowiedzenia umowy** – na mocy niniejszej klauzuli za ważne powody wypowiedzenia umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczyciela uważa się wyłącznie:
  - utratę licencji, zezwolenia, koncesji na prowadzenie działalności,
  - wyłudzenie lub próbę wyłudzenia przez Ubezpieczonego odszkodowania lub świadczenia z zawartej z Ubezpieczycielem umowy ubezpieczenia.

KLAUZULE FAKULTATYWNE (podlegające ocenie zgodnie pkt. 22 SWZ)

7. **Klauzula zaliczki na poczet odszkodowania** – Ubezpieczyciel w przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę, wypłaca zaliczki na poczet odszkodowania w wysokości bezspornych kosztów szkody w ciągu 10 dni roboczych od zawiadomienia o szkodzie.
8. **Klauzula funduszu prewencyjnego** – Ubezpieczyciel stawia do dyspozycji fundusz prewencyjny w wysokości 5% płaconych składek z całości ubezpieczeń następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP na podstawie niniejszej umowy, przy założeniu, że cel prewencyjny, na który zostaną przekazane środki zostanie zaakceptowany przez Ubezpieczyciela. Środki z funduszu prewencyjnego mogą być wykorzystane w całości już w pierwszym kwartale roku kalendarzowego, w którym zawarte są ubezpieczenia. Ubezpieczyciel przekazuje Ubezpieczającemu środki z funduszu prewencyjnego w ciągu 3 miesięcy od dnia otrzymania wniosku o przyznanie tych środków. Ubezpieczający przedstawi Ubezpieczycielowi rachunki lub kosztorys potwierdzający wydatki z tego funduszu. Ponadto czynności, jakie zostaną podjęte w związku z przyznaniem środków będą realizowane w oparciu o uregulowania wewnętrzne Ubezpieczyciela dotyczące przyznawania i rozliczania środków na cele prewencyjne.
9. **Klauzula zasiłku dziennego** – na mocy niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant II, bezimienny) zostaje rozszerzony o wypłatę zasiłku dziennego z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem lub zdarzeniem

objętym umową ubezpieczenia. Zasiłek dzienny wynosi 0,5% sumy ubezpieczenia za każdy dzień. Zasiłek dzienny przysługuje za okres całkowitej niezdolności do pracy i wypłacany jest od 1-go dnia w leczeniu szpitalnym lub od 7-go dnia po wypadku w leczeniu ambulatoryjnym przez okres maksymalnie 90 dni w rocznym okresie ubezpieczenia.

- 10. Klauzula rozszerzenia zakresu o zawał serca i udar mózgu** – na mocy niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej (wariant I, zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej) zostaje rozszerzony o świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci osoby ubezpieczonej z powodu zawału serca lub udaru mózgu.
- 11. Klauzula czasowego zakresu ochrony** – na mocy niniejszej klauzuli czasowy zakres ochrony w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant II, bezimienny) ulega zmianie na całodobowy.
- 12. Klauzula zmiany formy imiennej na bezimienną w NNW OSP** – na mocy niniejszej klauzuli Ubezpieczyciel wyraża zgodę dla ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant I, zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej) aby to ubezpieczenie przyjęło formę bezimienną, co oznacza, że Ubezpieczający przed zawarciem umowy ubezpieczenia nie będzie zobowiązany do przekazania Ubezpieczycielowi listy imiennej osób objętych ubezpieczeniem (wystarczy tylko podanie liczby ubezpieczonych osób). Warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową danego członka OSP w formie bezimiennej jest ukończenie przez niego 18 lat i nie przekroczenie 65 lat oraz posiadanie aktualnych badań lekarskich dopuszczających do udziału w działaniach ratowniczych.
- 13. Klauzula zwrotu kosztów badań lekarskich** – na mocy niniejszej klauzuli ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczającemu lub Ubezpieczonemu niezbędne koszty przeprowadzenia dodatkowych badań lekarskich w związku z wystąpieniem uszczerbku na zdrowiu w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w szczególności koszty związane ze stawieniem się poszkodowanego przez komisją lekarską podległą ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Limit odpowiedzialności dla niniejszej klauzuli wynosi 2 000,00 zł w rocznym okresie ubezpieczenia i jest ona dodatkowy/niezależny od sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków (dot. wariantu I, zgodnie z Ustawą o ochronie przeciwpożarowej).
- 14. Klauzula zwiększenia sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu bezimiennym** – na mocy niniejszej klauzuli suma ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant II, bezimienny) ulega zwiększeniu do 150% sumy ubezpieczenia określonej w programie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP.
- 15. Klauzula zwiększenia limitu odpowiedzialności dla kosztów leczenia** – na mocy niniejszej klauzuli limit odpowiedzialności dla świadczenia koszty leczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant II, bezimienny) zostanie zwiększony do 30% sumy ubezpieczenia podstawowego.
- 16. Klauzula kosztów leczenia stomatologicznego** – na mocy niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant II, bezimienny) zostanie rozszerzony o świadczenie z tytułu zwrotu kosztów leczenia stomatologicznego, w tym odbudowy zębów stałych – świadczenie w wysokości do 20% sumy ubezpieczenia podstawowego.
- 17. Klauzula świadczenia za pobyt w szpitalu** – na mocy niniejszej klauzuli zakres ubezpieczenia w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków członków OSP (wariant II, bezimienny) zostanie rozszerzony o dzienne świadczenie szpitalne za pobyt w szpitalu w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub zawału serca lub udaru mózgu, jeżeli pobyt w szpitalu trwał co najmniej 48 godzin) – świadczenie w wysokości 0,20% sumy ubezpieczenia za każdy dzień pobytu w szpitalu.

III. RYZYKA PODLEGAJĄCE UBEZPIECZENIU

Część I Zamówienia

Łączny okres ubezpieczenia: od 22.05.2021 r. do 21.05.2024 r.

UWAGA: *W przypadku ustalenia płatności składki przez poszczególne podmioty osobno - brak opłaty części składki przez któregokolwiek z płatników nie wstrzymuje ochrony ubezpieczeniowej w stosunku do pozostałych płatników, którzy opłacili składkę. (dotyczy ubezpieczeń wspólnych)*

A. UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ DELIKTOWEJ I KONTRAKTOWEJ:

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich podmiotów (ubezpieczonych) wymienionych w programie ubezpieczenia oraz każdej lokalizacji, w której te podmioty prowadzą działalność.*

1. Wysokość fransyz i udziałów własnych

Brak fransyz i udziałów własnych.

2. Definicje dotyczące ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej:

Wypadek ubezpieczeniowy – powstanie **szkody** w okresie ubezpieczenia.

Szkoda rzeczowa – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia oraz wszelkie straty następne poszkodowanego pozostające w związku przyczynowym, w tym także utracone korzyści.

Szkoda osobowa – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia oraz wszelkie straty następne poszkodowanego pozostające w związku przyczynowym, w tym także utracone korzyści i zadośćuczynienie za krzywdę.

Szkoda – szkoda rzeczowa, szkoda osobowa, a także czysta strata finansowa (jeżeli ma zastosowanie).

Czysta strata finansowa – strata niewynikająca ze szkody osobowej lub szkody rzeczowej.

Osoba trzecia – każda osoba pozostająca poza stosunkiem ubezpieczeniowym. Osobą trzecią jest również pracownik Ubezpieczonego, niezależnie od formy zatrudnienia, jeżeli do szkody nie doszło w związku z wykonywaniem przez niego obowiązków służbowych na rzecz Ubezpieczonego.

3. Suma gwarancyjna (główny limit odpowiedzialności)

Suma gwarancyjna na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe: **1 500 000,00 zł**

Wypłata odszkodowania z ubezpieczenia OC powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej oraz odpowiednich limitów o kwotę wypłaconego odszkodowania, jeżeli nie zostanie wprowadzona do programu ubezpieczenia klauzula automatycznego wyrównywania sum ubezpieczenia. W przypadku rozszerzeń zakresu ubezpieczenia OC, gdzie nie zostały określone odrębne limity odpowiedzialności, odpowiedzialność Ubezpieczyciela jest do wysokości sumy gwarancyjnej.

Jeżeli dla rozszerzeń odpowiedzialności występujących w niniejszym programie ubezpieczenia zostały przyjęte w OWU Ubezpieczyciela limity odpowiedzialności, to nie mają one zastosowania. Zastosowanie mają limity określone w niniejszym programie ubezpieczenia.

4. Przedmiot i zakres ubezpieczenia

Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną deliktową, kontraktową oraz pozostającą w zbiegu (deliktowo-kontraktową), jak również odpowiedzialność cywilną za produkt (w tym odpowiedzialność za produkty wprowadzone do obrotu przed zawarciem umowy ubezpieczenia), ponoszoną przez Ubezpieczonego w związku z prowadzoną działalnością i posiadany mieniem. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje **wypadki ubezpieczeniowe** zaistniałe w okresie ubezpieczenia, niezależnie od chwili działania lub zaniechania będącego przyczyną **szkody**, a także chwili ujawnienia się **szkody** oraz zgłoszenia roszczenia przez poszkodowanego, pod warunkiem zgłoszenia roszczenia przed upływem ustawowego terminu przedawnienia.

Szkody będące następstwem tego samego zdarzenia (działania lub zaniechania), albo wynikające z tej samej przyczyny, niezależnie od liczby poszkodowanych, uważa się za jeden wypadek ubezpieczeniowy i przyjmuje się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej **szkody**.

W razie wątpliwości co do momentu powstania **szkody osobowej**, uznaje się, że powstała ona w dniu, w którym poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które były podstawą roszczeń.

Ubezpieczenie dotyczy **wypadków ubezpieczeniowych** powstałych na terytorium RP oraz za granicą z wyłączeniem USA, Kanady, Nowej Zelandii i Australii (w przypadkach opisanych poniżej oraz podczas

zagranicznych delegacji służbowych pracowników Ubezpieczonego w związku z wykonywaniem pracy /obowiązków służbowych/).

Ubezpieczenie obejmuje szkody wyrządzone wskutek rażącego niedbalstwa. Zapisy OWU ograniczające ochronę ubezpieczeniową w związku ze świadomością wadliwości w wykonanej czynności, pracy lub usłudze, jeżeli zachowanie ubezpieczonego nosi znamiona rażącego niedbalstwa, a nie winy umyślnej, nie mają zastosowania.

Ubezpieczyciel nie odpowiada wyłącznie za szkody wyrządzone umyślnie przez reprezentantów Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, przy czym za reprezentantów w jednostce samorządu terytorialnego uważa się jedynie Burmistrza i jego pełnomocników, tj. osoby posiadające pisemne upoważnienie do działania w jego imieniu. Powyższe oznacza, że szkody wyrządzone w winy umyślnej przez wszystkie inne osoby niż reprezentanci Ubezpieczającego/Ubezpieczonego są objęte ochroną ubezpieczeniową, przy czym dla tego rodzaju szkód obowiązuje limit odpowiedzialności 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe w rocznym okresie ubezpieczenia.

Ubezpieczenie obejmuje odpowiedzialność cywilną (w tym odpowiedzialność cywilną związaną z wykonywaniem władzy publicznej) Gminy i Miasta Mirosławiec i innych podmiotów podlegających ubezpieczeniu w ramach niniejszego programu ubezpieczenia za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzoną działalnością określoną w przepisach prawa, w statutach, regulaminach i innych dokumentach regulujących organizację i sposób działania poszczególnych podmiotów. Ochrona obejmuje odpowiedzialność cywilną Gminy i Miasta Mirosławiec zarówno za działania własne jak i zlecone Ubezpieczonemu przez administrację rządową.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje ustawową odpowiedzialność Ubezpieczonego bez umownego przejęcia lub rozszerzenia odpowiedzialności.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywien sądowych i administracyjnych, zadatków, odszkodowań o charakterze karnym, jeżeli zostały nałożone wyłącznie na ubezpieczonego i nie mają one charakteru odszkodowawczego.

Koszty dodatkowe objęte ochroną ubezpieczeniową w ramach sumy gwarancyjnej:

- koszty działań podjętych przez ubezpieczającego/ubezpieczonego po wystąpieniu wypadku ubezpieczeniowego w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli działania te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne,
- koszty wynagrodzenia rzeczoznawców i ekspertów powołanych za zgodą Ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody,
- koszty obrony sądowej przed roszczeniami poszkodowanych lub uprawnionych,
- koszty obrony sądowej w postępowaniu karnym, jeżeli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności ubezpieczonego, jeżeli Ubezpieczyciel zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
- koszty postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz koszty opłat administracyjnych, jeżeli Ubezpieczyciel wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
- zasądzone przez sąd odsetki od ubezpieczonego.

Wymagany zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności:

- 4.1.** odpowiedzialność z tytułu szkód związanych z przeniesieniem ognia;
- 4.2.** odpowiedzialność z tytułu szkód powstałych w następstwie zalania mienia osób trzecich, w tym z tytułu zalań dachowych, szkód spowodowanych przez nieszczelne złącza zewnętrzne budynku oraz nieszczelną stolarkę okienną, odpowiedzialność za szkody wynikające z użytkowania bądź uszkodzenia (awarii) urządzeń wodociągowych, wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania oraz innych technologicznych (w tym powstałych wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych oraz wylania się cieczy z systemów wodnych lub technologicznych oraz szkód powstałych w trakcie prac związanych z poszukiwaniem i usuwaniem awarii);
- 4.3.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez prąd elektryczny, w tym przepięcia i przetężenia;
- 4.4.** odpowiedzialność z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania;
- 4.5.** odpowiedzialność z tytułu administrowania i zarządzania nieruchomościami;

- 4.6.** odpowiedzialność za szkody powstałe w czasie wykonywania czynności, prac lub usług przez ubezpieczonego oraz po ich wykonaniu i przekazaniu odbiorcy;
- 4.7.** czyste straty finansowe, w tym w szczególności:
- wynikające z braku lub ograniczenia możliwości korzystania z rzeczy ruchomej, nieruchomości, przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego,
  - wynikające z braku możliwości lub ograniczonej możliwości prowadzenia działalności przez osobę trzecią,
  - poniesione przez osobę trzecią inną niż osoba, która doznała szkody rzeczowej lub szkody osobowej,

Ubezpieczyciel w ramach czystych strat finansowych nie odpowiada za szkody:

- związane z działalnością:
  - bankową, ubezpieczeniową, księgową, finansową lub leasingową oraz reklamową,
  - dotyczącą przetwarzania danych lub instalacji oprogramowania,
  - pośredników turystycznych i organizatorów turystyki,
  - polegającą na planowaniu, projektowaniu, kontroli, wycenie, kosztorysowaniu,
  - polegającą na świadczeniu usług hostingowych, dzierżawie serwera, dostawie internetu, administracji systemami informatycznymi,
- związane z wykonywaniem usług projektowych lub kierowaniem budową,
- wynikające z czynów nieuczciwej konkurencji, w tym z naruszenia tajemnicy przedsiębiorstwa, tajemnicy handlowej, zawodowej,
- powstałe w wyniku utraty pieniędzy lub papierów wartościowych oraz związane ze stosowaniem finansowych instrumentów pochodnych,
- związane ze sprawowaniem funkcji członka organu władz spółki kapitałowej,
- związane z naruszeniem praw pracowniczych,
- związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż życie lub zdrowie, przy czym wyłączenie to nie będzie miało zastosowania do odpowiedzialności związanej z naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych w przypadku wprowadzenia takiego rozszerzenia odpowiedzialności do zakresu ubezpieczenia,
- w postaci roszczeń, które mogą być dochodzone na podstawie przepisów o rękojmi lub gwarancji jakości oraz roszczeń o wykonanie zobowiązania albo wykonanie zastępcze, w tym zwrot kosztów poniesionych na poczet wykonania zobowiązania,
- w postaci kosztów związanych z wycofaniem produktu z rynku,
- związane z dokonywaniem płatności,
- wynikające z niedotrzymania terminów, przy czym wyłączenie to nie będzie miało zastosowania do odpowiedzialności JST w związku z wydaniem lub niewydaniem decyzji administracyjnych lub aktów normatywnych prawa miejscowego,
- polegające na zapłacie przez ubezpieczonego kar pieniężnych, grzywn, odszkodowań o charakterze karnym, nawiązek lub innych kar o charakterze pieniężnym oraz należności publicznoprawnych.

limit odpowiedzialności 200 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe (niniejszy limit nie ma zastosowania przy odpowiedzialności JST w związku z wydaniem lub niewydaniem decyzji administracyjnych lub aktów normatywnych prawa miejscowego);

- 4.8.** szkody wynikające z uszkodzenia, zniszczenia, utraty lub zaginięcia dokumentów osób trzecich, w tym powierzonych ubezpieczonemu przez osoby trzecie w związku z prowadzoną przez niego działalnością, **limit odpowiedzialności 100 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;**
- 4.9.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone uczniom, wychowankom w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz innym podopiecznym w związku z prowadzeniem działalności opiekuńczej, edukacyjnej, wychowawczej, kulturalnej i rekreacyjnej;
- 4.10.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez podopiecznych w czasie sprawowania opieki (w tym również szkody powstałe w związku z użytkowaniem wózków inwalidzkich);
- 4.11.** odpowiedzialność za szkody z tytułu organizowanych pobytów dzieci i młodzieży poza placówką ubezpieczonego na terenie kraju i zagranicą (np. międzyszkolna/międzynarodowa wymiana młodzieży) z wyłączeniem USA, Kanady, Nowej Zelandii i Australii;

- 4.12.** odpowiedzialność za szkody powstałe na terenie obiektów sportowo-rekreacyjnych, kulturalnych, świetlic, placów zabaw, parków, skwerów, ogrodów, cmentarzy i plaży należących i/lub administrowanych przez Ubezpieczającego/Ubezpiezonego, wyrządzone osobom trzecim (w tym uczniom i wychowankom placówek oświatowo-wychowawczych) korzystającym z tych obiektów;
- 4.13.** odpowiedzialność za szkody powstałe na parkingach i placach, drogach wewnętrznych, ścieżkach rowerowych i ciągach komunikacyjnych niebędących drogami publicznymi w rozumieniu przepisów Ustawy o drogach publicznych, będących własnością Ubezpieczającego/Ubezpiezonego i/lub przez niego administrowanych/zarządzanych;
- 4.14.** odpowiedzialność cywilna za szkody w środowisku naturalnym powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu, a także wszelkie koszty poniesione przez osoby trzecie w celu usunięcia i oczyszczenia z powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznej oraz jej utylizacji, w tym również w związku z posiadaniem i użytkowaniem pojazdów, pod warunkiem łącznego spełnienia następujących warunków:
- 1) przyczyna przedostania się substancji niebezpiecznej była nagła, przypadkowa, nie zamierzona przez ubezpiezonego;
  - 2) początek procesu przedostania miał miejsce w okresie ubezpieczenia;
  - 3) przedostanie się substancji niebezpiecznej zostało stwierdzone przez ubezpiezonego lub inne osoby w ciągu 7 dni od chwili rozpoczęcia procesu przedostania;
  - 4) przyczyna procesu przedostania się niebezpiecznych substancji została stwierdzona protokołem służby ochrony środowiska, policji lub straży pożarnej.

limit odpowiedzialności 300 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;

- 4.15.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem stołówek lub żywieniem w ramach organizowanych imprez (zbiorowe żywienie) w tym szkody polegające na zarażeniu salmonellą, czerwonką lub inną chorobą przenoszoną drogą pokarmową (OC za produkt gastronomiczny);
- 4.16.** odpowiedzialność za szkody z tytułu organizacji lub współorganizacji imprez niezależnie od miejsca imprezy tj. przestrzeń otwarta lub zamknięta, rodzaju imprezy, liczby uczestników itp. w zakresie nie objętym obowiązkowym ubezpieczeniem, z włączeniem odpowiedzialności za szkody wyrządzone Wykonawcom, zawodnikom, sędziom, szkody w pojazdach uczestników imprezy oraz w pozostawionym w nich mieniu oraz szkody powstałe podczas pokazów pirotechnicznych (sztuczne ognie, fajerwerki). W odniesieniu do szkód powstałych podczas pokazów pirotechnicznych limit odpowiedzialności wynosi 300 000,00 zł, pod warunkiem, że pokaz pirotechniczny będzie przeprowadzany przez podmiot zajmujący się profesjonalnie taką działalnością. Ochrona w ramach tego rozszerzenia nie obejmuje odpowiedzialności za organizacje imprez związanych ze sportami ekstremalnymi, samochodowymi, wodnymi, motorowymi lub lotniczymi;
- 4.17.** odpowiedzialność cywilną pracodawcy za szkody poniesione przez pracowników w związku z wypadkiem przy pracy (niezależnie od formy zatrudnienia, w tym wolontariuszom, praktykantom, stażystom, itp.). Ubezpieczenie OC pracodawcy nie obejmuje:
- 1) szkód wynikających z wypadków przy pracy mających miejsce poza okresem ubezpieczenia,
  - 2) szkód powstałych wskutek stanów chorobowych nie wynikających z wypadków przy pracy,
  - 3) szkód będących następstwem chorób zawodowych,
  - 4) świadczeń przysługujących poszkodowanemu z ubezpieczenia społecznego na podstawie przepisów Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 4.18.** odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez wolontariuszy, praktykantów, stażystów, osoby skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, osoby skierowane do wykonywania prac wyrokiem sądu lub osoby skierowane do prac interwencyjnych przez Urząd Pracy;
- 4.19.** odpowiedzialność cywilną najemcy za szkody powstałe w rzeczach ruchomych i nieruchomych, z których Ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
- 4.20.** odpowiedzialność cywilną najemcy za szkody powstałe w pojazdach, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy,
limit odpowiedzialności 50 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;

- 4.21. odpowiedzialność za szkody wzajemne – wyrządzone pomiędzy podmiotami objętymi tą samą umową ubezpieczenia;
- 4.22. odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez podwykonawców, oraz osoby, którym Ubezpieczający/Ubezpieczony powierzył wykonanie określonych czynności, z prawem do regresu do podwykonawców, dla których Ubezpieczony nie jest udziałowcem i/lub właścicielem. W przypadku powierzenia określonych czynności osobie fizycznej, regres jest wyłączony;
- 4.23. odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom oraz ich pracownikom, którzy będą traktowani jako osoby trzecie;
- 4.24. odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną w kraju działalnością kulturalną, promocyjną, organizacją wystaw itp., z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody na terytorium USA, Kanady, Nowej Zelandii i Australii;
- 4.25. odpowiedzialność za szkody w mieniu osób trzecich powstałe podczas załadunku i rozładunku, w tymi szkody w środkach transportu;
- 4.26. odpowiedzialność cywilną za szkody w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez Ubezpieczonego, polegające na jego uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie (OC przechowawcy). Ochrona w tym zakresie dotyczy także szkód w dziełach sztuki i eksponatach muzealnych, instrumentach muzycznych, elementach scenografii, kostiumach teatralnych, mieniu pozostawionym w szatni, schowkach lub depozytach oraz szkód w pojazdach (np. w warsztatach szkolnych). Ochrona obejmuje również sprzęt elektroniczny (w tym telefony komórkowe, laptopy, tablety itp.), biżuterię, gotówkę, dokumenty, klucze i inne przedmioty użytku prywatnego i osobistego,
limit odpowiedzialności 100 000,00 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy i 200 000,00 zł na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe z podlimitem odpowiedzialności 2 000,00 zł na jeden i 20 000,00 zł na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe dla szkód w biżuterii, gotówce i dokumentach;
- 4.27. odpowiedzialność cywilną za szkody w mieniu powierzonym Ubezpieczonemu w celu wykonania na nim obróbki, naprawy lub innych czynności w ramach usług wykonywanych przez Ubezpieczonego, z uwzględnieniem szkód powstałych w pojazdach mechanicznych (np. w warsztatach szkolnych). Ochroną objęte są szkody powstałe podczas transportu i przechowywania mienia, w trakcie wykonywania powyższych czynności oraz po ich zakończeniu,
limit odpowiedzialności 200 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.28. odpowiedzialność za szkody wyrządzone wskutek posiadania lub użytkowania pojazdów nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, w tym wózków widłowych,
limit odpowiedzialności 100 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe
- 4.29. odpowiedzialność za szkody powstałe w mieniu należącym do pracowników Ubezpieczonego lub do ich osób bliskich lub innych osób za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność, w tym szkody w pojazdach mechanicznych, pod warunkiem iż pojazdy będą pozostawione w miejscach do tego przeznaczonych. Zakres ochrony nie obejmujemy kradzieży pojazdów;
- 4.30. odpowiedzialność za szkody, za które ponosi odpowiedzialność Ubezpieczony, powstałe w związku z prowadzeniem remontów, modernizacji, montażu, przebudowy, konserwacji, napraw, budowy, rozbudowy itp. mienia stanowiącego własność, użytkowanego lub administrowanego przez Ubezpieczonego;
- 4.31. odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego zgodnie z art. 448 kc w związku z art. 23 i 24 kc z tytułu naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych,
limit odpowiedzialności 50 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;

- 4.32.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z pełnieniem funkcji inwestora, wynikające z uchybień przy **organizowaniu procesu budowy na podstawie art. 18 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane**;
- 4.33.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez jednostki OSP w związku z wykonywaniem zadań statutowych (akcje ratownicze, gaśnicze, ćwiczenia, pokazy itp.), pomocy w usuwaniu skutków żywiołów, pomocy przy utrzymaniu porządku na imprezach, pracami porządkowymi i posiadaniem mienia;
- 4.34.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez bezpańskie zwierzęta, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
- 4.35.** odpowiedzialność za szkody w związku z wprowadzeniem produktu (woda) do obrotu, w tym z powodu przeniesienia chorób zakaźnych; odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim wskutek niedostarczenia lub dostarczenia o niewłaściwych parametrach wody;
- 4.36.** odpowiedzialność za szkody w podziemnych oraz naziemnych instalacjach i/lub urządzeniach powstałe w związku z prowadzeniem prac na i podziemnych, usług remontowych i konserwatorskich i innych podobnych czynności;
- 4.37.** odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek wykorzystywania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub walców itp.
- 4.38.** odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w związku z katastrofą budowlaną, w tym związane z mieniem przeznaczonym do rozbiórki;
- 4.39.** odpowiedzialność za szkody (w tym poniesione przez pracowników) wynikające z zakażenia chorobą zakaźną lub przeniesienia choroby zakaźnej, w tym również będące następstwem chorób odzwierzęcych, jeżeli powstały w wyniku czynu niedozwolonego ubezpieczonego, przy czym ochrona nie obejmuje zakażenia wirusem HIV, gąbczastej encefalopatii bydła (BSE) i choroby Creutzfeldta-Jakoba (CJD),
limit odpowiedzialności 100 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe;
- 4.40.** **odpowiedzialność za szkody, w tym czyste straty finansowe będące skutkiem wydania lub braku wydania aktu normatywnego, prawomocnego orzeczenia lub decyzji administracyjnej przez jednostkę samorządu terytorialnego.** Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
- 1) związanych z popełnieniem przestępstwa przez Ubezpieczonego lub działającego w jego imieniu funkcjonariusza publicznego,
  - 2) które ubezpieczony jest zobowiązany naprawić wyłącznie z uwagi na względy słuszności,
  - 3) powstałych w wyniku niewypłacalności,
  - 4) wyrządzonych wskutek ujawnienia wiadomości poufnej,
  - 5) wynikłych z decyzji podjętych przez Ubezpieczonego lub działającego w jego imieniu funkcjonariusza publicznego w zakresie sprawowanej przez niego funkcji, za które uzyskał korzyść osobistą lub dążył do jej uzyskania.
- limit odpowiedzialności 500 000,00 zł na jeden i wszystkie wypadki ubezpieczeniowe**;
- 4.41. Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej zarządcy dróg publicznych** - odpowiedzialność cywilna zarządcy dróg publicznych zgodnie z Ustawą o drogach publicznych oraz wynikającą z innych przepisów prawa za **szkody** wyrządzone w związku z administrowaniem i utrzymaniem sieci dróg, ulic i chodników, przepustów drogowych i mostów (**łącznie długość dróg Ubezpieczającego: 351,97 km, w tym drogi gminne: 350,87 km**), w tym w szczególności:
- odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z administrowaniem i utrzymaniem sieci dróg, ulic i chodników, obiektów mostowych i przepustów drogowych,
  - odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek złego stanu technicznego jezdni oraz chodników, wynikającego z uszkodzeń ich nawierzchni (ubytki, koleiny, przełomy, zapadnięcia części jezdni itp.),
  - odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek przeszkód na jezdni (przedmioty, materiały porzucone lub naniesione na jezdnię, także rozlane ciecze itp.),
  - odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek leżących (lub spadających) na jezdni lub poboczu drzew, konarów, gałęzi itp.,
  - odpowiedzialność za szkody spowodowane każdym rodzajem zimowej śliskości nawierzchni,
  - odpowiedzialność za szkody będące następstwem kolizji ze zwierzętami,

- odpowiedzialność za szkody powstałe w związku z nienormatywną skrajnią poziomą i pionową drogi spowodowaną zadrzewieniem, mostami i zabudową itp.,
- odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek obniżonych poboczy i innych uszkodzeń w poboczach dróg oraz zapadnięcia części jezdni,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku uszkodzenia lub braku włazów kanalizacji deszczowej,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku braku odpowiedniego znaku drogowego pionowego i poziomego,
- odpowiedzialność za szkody z powodu przerw w pracy sygnalizacji świetlnej lub niewłaściwej jej pracy,
- odpowiedzialność za szkody z powodu prowadzenia prac bieżącego utrzymania dróg, ulic i chodników prowadzonych przez zarządcę drogi,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku zalania pasa drogowego w związku z nienależyтым działaniem urządzeń odprowadzających wodę z pasa drogowego, w tym również nienależyтым odwodnieniem drogi przez rowy i przepusty odwadniające,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku zalania pasa drogowego przez wody stojące, wody płynące, wody gruntowe, wody pochodzące z topniejącego śniegu/ludu lub wypływające z sieci wodociągowo-kanalizacyjnej,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w szybach, elementach oświetlenia pojazdów i na powierzchni lakierowanej na skutek uderzenia kamieni lub przedmiotów znajdujących się na pasie drogi,
- odpowiedzialność za szkody w pojazdach pozostawionych na jezdni lub poboczu na skutek nieprzejezdności dróg, w tym uszkodzenie spowodowane pracą sprzętu do utrzymania dróg,
- odpowiedzialność za szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu upraw, nasadzeń i urządzeń przyległych do pasa drogowego w związku z zimowym utrzymaniem dróg,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w miejscach prowadzenia robót drogowych, w tym powstałe wskutek wykorzystywania w trakcie prowadzenia robót drogowych młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub walców, a także wynikające z niewłaściwego zabezpieczenia robót drogowych,
- odpowiedzialność za szkody powstałe w instalacjach naziemnych i podziemnych podczas prowadzenia robót drogowych,
- odpowiedzialność za szkody spowodowane złym stanem technicznym sprzętu i urządzeń, wykorzystywanych przez Ubezpieczającego/Ubezpiezonego lub, za którego konserwację i przegląd ponosi odpowiedzialność Ubezpieczający/Ubezpieczony albo wynikające z wykorzystania sprzętu i urządzeń o parametrach niewłaściwych ze względu na wymogi techniczne lub technologiczne.

Jeżeli ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewidują dla zarządcy drogi terminy, w których musi on podjąć działania w przypadku wystąpienia szkody bądź zagrożenia na drodze, to zarządca drogi zobowiązany jest do niezwłocznego, nie dłużej niż w ciągu 72 godzin od powzięcia informacji

o szkodzie lub zagrożeniu, oznakowania miejsca, w którym zdarzyła się szkoda lub powstało zagrożenie. Zarządca drogi zobowiązuje się do usuwania zagrożeń, o których mowa wyżej w ciągu 7 dni od przyjętej i potwierdzonej na piśmie wiadomości o szkodzie lub zagrożeniach, chyba że warunki atmosferyczne lub możliwości techniczne zarządcy drogi nie pozwalają na usunięcie tych zagrożeń. Krótsze terminy określone w ogólnych warunkach ubezpieczenia zostają wydłużone odpowiednio do 72 godzin i 7 dni.

Brak oznakowania miejsca zagrożenia lub usunięcia zagrożenia w określonych powyżej terminach może skutkować ograniczeniem lub odmową udzielenia ochrony ubezpieczeniowej przez Ubezpieczyciela tylko w odniesieniu do kolejnych szkód powstałych w tym samym miejscu po określonych powyżej terminach.

UWAGA: Drogi zakwalifikowane do kategorii dróg gminnych lub drogi innych kategorii przejęte w zarządzanie przez zarządcę drogi na podstawie porozumień w okresie ubezpieczenia zostaną automatycznie objęte ochroną ubezpieczeniową.

- 4.42.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim wskutek niedostarczenia energii cieplnej (lub elektrycznej) lub dostarczenia energii cieplnej (lub elektrycznej) o niewłaściwych parametrach;
- 4.43.** odpowiedzialność za szkody spowodowane złym stanem technicznym urządzeń i instalacji, za których konserwację i przegląd ponosi odpowiedzialność Ubezpieczony;
- 4.44.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone w związku z prowadzeniem prac polegających na wykonywaniu wykopów i przekopów;

- 4.45.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku wykonywaniem naprawy, konserwacji, remontu, czyszczenia, podłączeń wodociągów i kanalizacji oraz w związku z budową wodociągów i kanalizacji itp., w tym szkody w instalacjach podziemnych;
- 4.46.** odpowiedzialność za szkody powstałe podczas wykonywania zadań wynikających z umowy Spółki oraz wynikające z zawartych umów, w tym dotyczących administrowania i zarządzania wspólnotami mieszkaniowymi. W przypadku zawarcia przez Ubezpieczonego umowy ubezpieczenia obowiązkowego OC zarządcy nieruchomości ubezpieczenie to stanowi ubezpieczenie nadwyżkowe, uruchomione po wyczerpaniu się limitu odpowiedzialności w polisie OC obowiązkowego;
- 4.47.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone członkom wspólnoty mieszkaniowej;
- 4.48.** odpowiedzialność z tytułu administrowania oraz utrzymania terenów przyległych do wspólnot mieszkaniowych;
- 4.49.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu osób korzystających z lokali mieszkalnych lub użytkowych (i przynależnych) na podstawie odpowiedniego tytułu prawnego, z włączeniem szkód powstałych w trakcie prac związanych z poszukiwaniem i usuwaniem awarii instalacji wodno-kanalizacyjnych, c.o. lub innych w lokalu lub poza nim;
- 4.50.** odpowiedzialność za szkody powstałe w następstwie awarii, działania, eksploatacji urządzeń, instalacji elektrycznych, zasilających oraz innych technologicznych, w tym powstałe wskutek przepięcia, w odniesieniu do lokali użytkowych, mieszkań i części wspólnych zarządzanych przez Ubezpieczonego;
- 4.51.** odpowiedzialność z tytułu poniesionych kosztów (tzw. koszty awaryjne) na tymczasowe zakwaterowanie najemców (lokal zastępczy) wykwaterowanych na skutek szkody spowodowanej przez Ubezpieczonego z limitem odpowiedzialności 10 000,00 zł na jeden wypadek ubezpieczeniowy i 30 000,00 zł na wszystkie wypadki ubezpieczeniowe.
- 4.52.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z odśnieżaniem i zimowym utrzymaniem dróg, chodników i placów z uwzględnieniem szkód powstałych w szybach, oświetleniu oraz lakierze w pojazdach;
- 4.53.** odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez urządzenia, sprzęt specjalistyczny zainstalowany na pojazdach;
- 4.54.** odpowiedzialność za szkody spowodowane złym stanem technicznym urządzeń i instalacji, za których konserwację i przegląd ponosi odpowiedzialność Ubezpieczony;
- 4.55.** odpowiedzialność za szkody związane z zarządzaniem cmentarzem/ami komunalnym/i,

A.1. OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZARZĄDCY NIERUCHOMOŚCI

Ubezpieczenie dotyczy:	Zakładu Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Mirosławcu
Zakres ubezpieczenia:	zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zarządcy nieruchomości (Dz.U. 2019 poz. 802)
Suma gwarancyjna:	50 000,00 EURO;
Okres ubezpieczenia:	od 22.05.2021 r. do 21.05.2024 r.;

Liczba osób zajmujących się zarządzaniem nieruchomościami: 3

Liczba zarządzanych lokali mieszkalnych:	285
Liczba zarządzanych lokali użytkowych:	2
Przychody z działalności zarządcy nieruchomości:	
Dotyczące zarządu wspólnot mieszkaniowych:	33 482,36 zł
Dotyczące zarządzania mieszkaniowymi zasobami gminy:	272 340,00 zł
łącznie:	305 822,36 zł

B. UBEZPIECZENIE MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK:

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich podmiotów (ubezpieczonych) wymienionych w programie ubezpieczenia oraz każdej lokalizacji, w której te podmioty prowadzą działalność.*

UWAGA: *Brak fransyz i udziałów własnych.*

Zakres ubezpieczenia: obejmuje szkody polegające na utracie, zniszczeniu lub uszkodzeniu ubezpieczonego mienia na skutek nagłego, niespodziewanego i niezależnego od woli Ubezpieczającego zdarzenia z zastrzeżeniem, że Ubezpieczyciel nie będzie odpowiadał wyłącznie za szkody wskazane poniżej w programie ubezpieczenia (inne wyłączenia odpowiedzialności wskazane w OWU Ubezpieczyciela nie mają zastosowania).

Ubezpieczenie obejmuje w szczególności szkody wyrządzone przez:

- pożar (również bez widocznego płomienia), przypalenie i osmalenie, eksplozje, implozje, bezpośrednie i pośrednie uderzenie pioruna, przepięcie i przetężenie z innych przyczyn niż wyładowania atmosferyczne, upadek statku powietrznego, przy czym dla ryzyka przepięcia i przetężenia z innych przyczyn niż wyładowania atmosferyczne limit odpowiedzialności wynosi **200 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia,
- wydostanie się wody i innych cieczy z instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych lub innych instalacji i urządzeń technologicznych, powódź, zalanie (w tym zalanie w wyniku rozszczelnienia się poszycia dachu w wyniku zamarzania wody), opady deszczu i inne opady atmosferyczne,
- śnieg i lód (w tym zalanie w wyniku topnienia mas śniegu i lodu oraz uszkodzenie konstrukcji i poszycia dachu oraz orynnowania i opierzenia w wyniku zamarzania wody pochodzącej z topniejącego śniegu lub lodu),
- działanie wiatru, grad, uderzenie pojazdu w ubezpieczone mienie (w tym pojazdu należącego do Ubezpieczonego lub znajdującego się pod jego kontrolą), huk ponadźwiękowy,
- przewrócenie się rosnących w pobliżu drzew lub budynków, budowli, urządzeń technicznych lub innych elementów,
- umyślnie i nieumyślnie zniszczenie lub uszkodzenie mienia (dewastacja) spowodowane przez osoby trzecie, pracowników ubezpieczonego oraz przez zwierzęta, uszkodzenia estetyczne takie jak pomalowanie i porysowanie, w tym „graffiti”, przy czym:
  - limit odpowiedzialności na ryzyko dewastacji wynosi **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
  - limit odpowiedzialności na ryzyko pomalowania i porysowania, w tym „graffiti” wynosi **5 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia,
- kradzież z włamaniem i rabunek, kradzież zwykłą wg limitów jak niżej,
- stłuczenie szyb i innych przedmiotów szklanych wg limitów jak niżej,
- zanieczyszczenie lub skażenie ubezpieczonego mienia w wyniku zdarzeń losowych objętych umową ubezpieczenia.

Ubezpieczone mienie objęte jest także ochroną od szkód powstałych wskutek akcji gaśniczej, ratowniczej, wyburzenia lub odgruzowania, prowadzonych w związku z wystąpieniem zdarzeń, za które Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność.

W ramach zawartego ubezpieczenia Ubezpieczyciel pokrywa również koszty zabezpieczenia ubezpieczonego mienia przed bezpośrednim zagrożeniem ze strony zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem, koszty akcji ratowniczej, koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie, w tym koszty związane z usuwaniem skutków zanieczyszczenia lub skażenia mienia w wyniku wystąpienia zdarzeń losowych – do wysokości sumy ubezpieczenia.

Ubezpieczyciel pokrywa powyższe koszty wynikłe z zastosowania celowych środków, chociażby owe środki okazały się bezskuteczne.

Ubezpieczenie obejmuje również koszty ewakuacji związane z otrzymaniem informacji o zagrożeniu życia, zdrowia lub mienia, niezależnie od tego czy zagrożenie wystąpiło czy też nie do limitu odpowiedzialności **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody w mieniu zabytkowym, zbiorach i eksponatach muzealnych, namiotach będących własnością ubezpieczonego i znajdującym się w nich mieniu. Limit odpowiedzialności dla szkód w namiotach i znajdującym się w nich mieniu wynosi **20 000,00 zł** na jeden i wszystkie zdarzenia w rocznym okresie ubezpieczenia.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody w mieniu znajdującym się na wolnym powietrzu.

Przedmiot ubezpieczenia:

Budynki i budowle

rodzaj wartości: wartość księgową brutto, wartość odtworzeniową (zgodnie z załącznikiem nr 5)
system ubezpieczenia: na sumy stałe
wykaz budynków i budowli: w tabeli wykaz budynków i budowli w załączniku nr 5

Uwaga: Informacja dotycząca sposobu ustalenia wartości odtworzeniowej budynków:

* Wartość odtworzeniową określona przez Ubezpieczonego (Zamawiającego).

W pozostałych pozycjach wartość odtworzeniową została ustalona na podstawie kalkulatora do szacowania wartości odtworzeniowych budynków opartego na Biuletynie Cen Obiektów Budowlanych SEKOCENBUD, który jest aktualizowany co kwartał przez rzeczoznawcę budowlanego na zlecenie firmy Maximus Broker Sp. z o.o.

Uwaga:

Ubezpieczenie budynków i budowli obejmuje również elementy stałe w tych obiektach.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody w kolektorach słonecznych (solarach) lub instalacji fotowoltaicznej, jeżeli znajdują się one na budynkach i budowlach oraz w innych instalacjach i urządzeniach znajdujących się na zewnątrz budynków.

Ubezpieczeniem objęte jest również mienie zlokalizowane, zainstalowane na zewnątrz budynków (np. kamery, anteny) oraz inne mienie znajdujące się na zewnątrz ubezpieczonej posesji.

Ubezpieczeniem objęte są budynki i budowle wraz z urządzeniami, maszynami, instalacjami i sieciami elektrycznymi (elektroenergetycznymi) połączonymi z budynkiem/budowlą, stanowiącymi całość techniczną i użytkową.

Ubezpieczeniem objęte są również instalacje znajdujące się pod ziemią (m.in. sieć wodociągowa i kanalizacyjna), jeżeli znajduje się w wykazie mienia do ubezpieczenia.

Urządzenia i wyposażenie, zbiory biblioteczne

rodzaj wartości: wartość księgową brutto
system ubezpieczenia: na sumy stałe
sumy ubezpieczenia: zgodnie z załącznikiem nr 5

UWAGA: Poniższe limity odpowiedzialności są wspólne dla wszystkich Ubezpieczonych.

Nakłady adaptacyjne (dotyczy zarówno budynków należących do ubezpieczonych, jak i budynków należących do osób trzecich, w których ubezpieczeni prowadzą działalność)

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
rodzaj wartości: wartość odtworzeniową
suma ubezpieczenia: **100 000,00 zł**

Mienie osób trzecich i mienie powierzone (środki trwałe obce użytkowane przez Ubezpieczonego, mienie powierzone Ubezpieczonemu np. w celu naprawy, mienie w szatniach, schowkach, depozycie)

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
rodzaj wartości: wartość odtworzeniową
suma ubezpieczenia: **50 000,00 zł**

Niskocenne składniki majątku

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
rodzaj wartości: wartość odtworzeniową
suma ubezpieczenia: **200 000,00 zł**

Budowle (ogrodzenia, wiaty przystankowe, bariery ochronne przy drogach publicznych, obiekty małej architektury, drogi i chodniki wewnętrzne, place, boiska, itp.) na terenie Gminy i Miasta Mirosławiec nie wykazane do ubezpieczenia w systemie na sumy stałe

wypłata odszkodowania: w wartości odtworzeniowej, maksymalnie do przyjętego limitu odpowiedzialności, który ulega redukcji po wypłacie odszkodowania.
suma ubezpieczenia: **100 000,00 zł**

Znaki drogowe (w tym sygnalizacja świetlna), tablice informacyjne, witacze, słupy oświetleniowe wraz z linią zasilającą, lampy należące do Zamawiającego na terenie Gminy i Miasta Mirosławiec nie wykazane do ubezpieczenia w systemie na sumy stałe

wypłata odszkodowania: w wartości odtworzeniowej, maksymalnie do przyjętego limitu odpowiedzialności, który ulega redukcji po wypłacie odszkodowania.
suma ubezpieczenia: **20 000,00 zł**

Mienie pracownicze i uczniowskie

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia, bez limitu na osobę
rodzaj wartości: wartość rzeczywista
suma ubezpieczenia: **20 000,00 zł**

Mienie osobiste członków OSP oraz wyposażenie ratownicze jednostek OSP

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia, bez limitu na osobę
rodzaj wartości: wartość odtworzeniowa
suma ubezpieczenia: **50 000,00 zł**
miejsce ubezpieczenia: teren wykonywania zadań statutowych, w tym akcji ratowniczych

Środki obrotowe*

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
rodzaj wartości: wartość zakupu/wytworzenia
suma ubezpieczenia: **50 000,00 zł**

Limity odpowiedzialności w ryzyku kradzieży z włamaniem i rabunku z rozszerzeniem o ryzyko wandalizmu/dewastacji w ramach ubezpieczenia od wszystkich ryzyk (wspólne dla wszystkich Ubezpieczonych).

Zakres ubezpieczenia winien obejmować, co najmniej następujące ryzyka i koszty:

- kradzież z włamaniem – rozumianą jako zabór mienia z zamkniętego lokalu po usunięciu istniejących zabezpieczeń przy użyciu siły lub narzędzi, albo zabór mienia z lokalu w którym sprawca ukrył się przed jego zamknięciem i pozostawił ślady mogące stanowić dowód jego ukrycia,
- rabunek – zabór mienia z użyciem przemocy fizycznej lub groźby jej użycia wobec ubezpieczającego, osób działających w jego imieniu lub przez niego zatrudnionych albo po zmuszeniu przemocą fizyczną lub groźbą osoby posiadającej klucze do otwarcia lokalu albo po otwarciu lokalu kluczami zrabowanymi,
- wandalizm (dewastację) – rozumiany jako uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, mające bezpośredni związek z dokonaniem lub usiłowaniem dokonania kradzieży z włamaniem, także w sytuacji, gdy nie doszło do pokonania zabezpieczeń do limitu odpowiedzialności **50 000,00 zł**. /system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko/.

Ubezpieczenie obejmuje również kradzież elementów stałych budynków i budowli oraz innych elementów trwale do nich przymocowanych z limitem odpowiedzialności **20 000,00 zł** /system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko/.

Należne odszkodowanie za szkody kradzieżowe obejmuje również koszty naprawy wszelkich elementów zabezpieczających uszkodzonych lub zniszczonych podczas zdarzenia, do wysokości sum ubezpieczenia. Powyższy warunek dotyczy również szkód powstałych w wyniku dewastacji. Limit odpowiedzialności na koszty naprawy zabezpieczeń wynosi **30 000,00 zł** /system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko/.

Urządzenia i wyposażenie, środki niskocenne, zbiory biblioteczne

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
rodzaj wartości: wartość odtworzeniowa
likwidacja szkody: bez potrącania zużycia technicznego
suma ubezpieczenia: **100 000,00 zł**

Środki obrotowe*

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
 rodzaj wartości: wartość zakupu/wytworzenia
 suma ubezpieczenia: **50 000,00 zł**

Mienie pracownicze i uczniowskie

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia, bez limitu na pracownika/
 ucznia
 rodzaj wartości: wartość rzeczywista
 suma ubezpieczenia: **15 000,00 zł**

Nakłady w obcych środkach trwałych

system ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia
 rodzaj wartości: wartość odtworzeniowa
 suma ubezpieczenia: **5 000,00 zł**

Limity odpowiedzialności w ryzyku kradzieży zwykłej w ramach ubezpieczenia od wszystkich ryzyk (wspólne dla wszystkich Ubezpieczonych).

Suma ubezpieczenia: **10 000,00 zł**

Zakres ubezpieczenia: kradzież rozumiana jako zabór mienia w celu jego przywłaszczenia (zabór mienia nie pozostawiający widocznych śladów włamania i/lub zabór mienia nie posiadającego zabezpieczeń przed kradzieżą z włamaniem)

Przedmiot ubezpieczenia: środki trwałe, wyposażenie, środki niskocenne, sprzęt elektroniczny, elementy stałe budynków i budowli (dot. m.in. włączów do studzienek kanalizacyjnych i bramek, znaków drogowych, elementów ogrodzenia, rynien, linii energetycznych oraz zewnętrznych instalacji przesyłowych, pomiarowych i technologicznych należących do Ubezpieczonego, ławek, koszy, pojemników na odpady oraz wyposażenia placów zabaw); wyposażenie pojazdów specjalnych również w miejscu prowadzenia akcji ratowniczych i gaśniczych; mienie pracownicze i uczniowskie – do limitu odpowiedzialności 2 000,00 zł; środki obrotowe/zapasy (np. materiały budowlane i remontowe, części zamienne, paliwo /w tym paliwo w pojazdach do limitu 2 000,00 zł)/, itp.), rowery, których posiadanie można udokumentować

System ubezpieczenia: na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia

Rodzaj wartości: jak w ryzyku kradzieży z włamaniem i rabunku

Likwidacja szkody: jak w ryzyku kradzieży z włamaniem i rabunku

Ubezpieczający zobowiązany jest powiadomić bezzwłocznie policję po stwierdzeniu wystąpienia szkody spowodowanej kradzieżą lub od momentu, w którym Ubezpieczający dowiedział się o niej. Rozszerzenie nie ma zastosowania dla wartości pieniężnych, a jedynie do pozostałego mienia.

Limit odpowiedzialności w ryzyku szyb i elementów szklanych od stłuczenia w ramach ubezpieczenia od wszystkich ryzyk (wspólny dla wszystkich Ubezpieczonych)

Limit odpowiedzialności: **20 000,00 zł**

Zakres ubezpieczenia: obejmuje stłuczenie i uszkodzenie szyb i innych przedmiotów znajdujących się wewnątrz i na zewnątrz budynków i budowli wymienionych w specyfikacji, w tym również oszklenie osprzętu urządzeń technicznych i instalacji w budynku. Zakres ubezpieczenia obejmuje również koszty transportu i w uzasadnionych przypadkach – ustawienia rusztowań, bądź najmu odpowiedniego sprzętu (dźwigi, podnośniki itp.), koszty tymczasowego zabezpieczenia, koszty ekspresowej naprawy

Przedmiot ubezpieczenia: stałe oszklenia zewnętrzne i wewnętrzne budynków i budowli oraz szklane lub kamienne wykładziny oraz budowle neony, reklamy świetlne, szyldy, gabloty, lustra, wykonane ze szkła, minerałów i ich imitacji lub tworzyw sztucznych

Likwidacja szkód: dla ryzyka ubezpieczenia szyb od stłuczenia bez oględzin Ubezpieczyciela, na podstawie własnej dokumentacji fotograficznej oraz protokołu szkody sporządzonego przez Ubezpieczonego.

W przypadku szkód polegających na stłuczeniu lub uszkodzeniu szyb i innych przedmiotów Ubezpieczony nie ma obowiązku zgłaszania zdarzenia organom ścigania.

Wyłączenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela mające zastosowanie w ubezpieczeniu mienia od wszystkich ryzyk

Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności wyłącznie za szkody:

1. będące następstwem winy umyślnej albo rażącego niedbalstwa reprezentantów Ubezpieczonego (zgodnie z postanowieniami **klauzuli reprezentantów**), winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba, że wypłata odszkodowania odpowiada względem słuszności;
2. powstałe wskutek wojny, inwazji, wrogich działań lub działań wojennych, niezależnie czy wojna została wypowiedziana, wojny domowej, rewolty, buntu, stanu wojennego bądź wyjątkowego lub jakichkolwiek zdarzeń decydujących o utrzymaniu stanu wojennego lub wyjątkowego;
3. powstałe wskutek strajków, rozruchów i zamieszek społecznych, lokautów, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z **klauzuli strajków, rozruchów, zamieszek społecznych** w przypadku włączenia jej do programu ubezpieczenia;
4. będące bezpośrednim lub pośrednim następstwem aktów terrorystycznych lub sabotażu, chyba że do programu ubezpieczenia zostanie włączona **klauzula aktów terroryzmu**;
5. spowodowane wybuchem jądrowym, reakcją jądrową, skażeniem radioaktywnym oraz oddziaływaniem pola elektromagnetycznego;
6. spowodowane skażeniem lub zanieczyszczeniem odpadami przemysłowymi (w tym działaniem azbestu), polegające na lub powstałe w wyniku wycieku, zanieczyszczenia lub skażenia substancją biologiczną lub chemiczną, chyba że powstały w ubezpieczonym mieniu na skutek innego zdarzenia nie wyłączonego z zakresu;
7. polegające na zniszczeniu przedmiotu ubezpieczenia wskutek powolnego lub systematycznego niszczenia przedmiotu ubezpieczenia z powodu: powolnego działania czynników termicznych, chemicznych, biologicznych (w tym pleśni i grzybów) lub geologicznych, normalnego zużycia, wad ukrytych, nieszczelności instalacji i pocienia się rur, korozji, kawitacji, przenikania wód gruntowych, chyba że w następstwie działania tych czynników wystąpiło zdarzenie nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia;
8. powstałe wskutek zanieczyszczenia, uszkodzenia lub utraty ubezpieczonego mienia będącego przedmiotem produkcji, wykonywania usługi lub innego procesu technologicznego, jeżeli szkoda powstała bezpośrednio w wyniku tych działań;
9. polegające na awariach mechanicznych, elektronicznych powstałych w urządzeniach wskutek ich eksploatacji, wadliwej konstrukcji i obsługi, chyba że w następstwie wystąpiło zdarzenie niewyłączone z zakresu, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z **klauzuli szkód mechanicznych** oraz **klauzuli ubezpieczenia szkód elektrycznych**;
10. powstałe wskutek eksplozji lub implozji wywołanych przez Ubezpieczonego w celach produkcyjnych, eksploatacyjnych lub rozbiórkowych;
11. powstałe na skutek błędów konstrukcyjnych, projektowych, nieprawidłowego montażu, użycia wadliwych materiałów, chyba że w następstwie wystąpiło zdarzenie niewyłączone z zakresu, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z **klauzuli szkód mechanicznych**;
12. geologiczne i górnicze w rozumieniu Prawa geologicznego i górniczego oraz inne wynikające z obsuwania się ziemi spowodowanego działalnością człowieka;
13. powstałe w związku z prowadzonymi pracami budowlanymi w miejscu ubezpieczenia, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z **klauzuli ubezpieczenia prac budowlano-montażowych**;
14. w mieniu, które niezgodnie ze swym przeznaczeniem i warunkami przechowywania lub magazynowania znajdowało się na wolnym powietrzu, o ile miało to wpływ na powstanie lub zwiększenie szkody;

15. powstałe wskutek zalania mienia, jeżeli zalanie nastąpiło wyłącznie w związku z zaniedbaniami polegającymi na braku konserwacji i przeglądów przewidzianych przepisami prawa, wewnętrznymi procedurami lub niewykonaniu remontów, z powodu niezabezpieczonych otworów dachowych, okiennych i drzwiowych, złego stanu technicznego rynien, dachów, stolarki okiennej i drzwiowej z zastrzeżeniem, że ochrona ubezpieczeniowa obejmuje tego rodzaju zdarzenia zgodnie z postanowieniami oraz w ramach limitu odpowiedzialności określonego w **klauzuli zalaniowej**;
16. powstałe na skutek fałszerstwa, sprzeniewierzenia, oszustwa, braków inwentarzowych, niewyjaśnionego zaginięcia, poświadczenia nieprawdy oraz innym zachowaniu o podobnym charakterze;
17. spowodowane deformacją, osiadaniem, pękaniem, zapadaniem się budynku, budowli lub ich części oraz powstałe w wyniku katastrofy budowlanej, chyba że pierwotną przyczyną było zdarzenie niewyłączone z zakresu, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z **klauzuli katastrofy budowlanej**;
18. w uprawach, drzewach, krzewach, zwierzętach, z wyjątkiem szkód w nasadzeniach drzew i krzewów, które objęte są ochroną na podstawie **klauzuli ubezpieczenia nasadzeń drzew i krzewów**;
19. w gruntach, glebach, naturalnych wodach podziemnych i powierzchniowych, kanałach, rowach, zbiornikach wodnych, chyba że są to sztuczne zbiorniki w miejscu ubezpieczenia;
20. w mieniu znajdującym się pod ziemią związanym z produkcją wydobywczą;
21. w środkach obrotowych o przekroczonym terminie ważności lub wycofanych z obrotu przed powstaniem szkody oraz mieniu, którego zakup potwierdzony jest fałszywymi dokumentami;
22. w budynkach wyłączonych z eksploatacji powyżej 30 dni, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej dla takich budynków zgodnie z **klauzulą ochrony mienia wyłączonego z eksploatacji**;
23. w budynkach, budowlach przeznaczonych do rozbiórki oraz w znajdującym się w nich mieniu oraz maszynach i urządzeniach przeznaczonych do likwidacji;
24. w pojazdach podlegających rejestracji, sprzęcie pływającym, statkach powietrznych, chyba że stanowią one środki obrotowe lub mienie osób trzecich przyjęte do sprzedaży lub wykonania usługi;
25. polegających na nie działaniu lub niezadziałaniu oprogramowania, a także utracie, niedostępności lub zniekształceniu informacji przechowywanej przez urządzenia podlegające ubezpieczeniu, chyba że w następstwie wystąpiło zdarzenie nie wyłączone z zakresu, wówczas Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za skutki takiego zdarzenia;
26. będące bezpośrednimi następstwami eksploatacji mienia, a w szczególności normalnego zużycia, kawitacji, erozji, korozji, kamienia kotłowego, a także polegające na utracie wagi, skurczeniu się, wyparowaniu, zmianach w kolorze, fakturze, z wyjątkiem szkód objętych ochroną na podstawie **klauzuli awarii instalacji lub urządzeń technologicznych**;
27. w mieniu będącym w transporcie, z uwzględnieniem rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej wynikającej z **klauzuli transportowania** oraz **klauzuli transportu wewnętrznego**. Dodatkowo wyłączenie to nie dotyczy transportu gotówki;
28. pośrednie związane z opóźnieniami, utratą rynku, utratą zysku, zwiększonymi kosztami działalności lub kar pieniężnych;
29. powstałe bezpośrednio lub pośrednio wskutek stałego lub czasowego wyłączenia (zajęcia) mienia na mocy decyzji jakichkolwiek legalnie ustanowionych władz;
30. powstałe w napowietrznych liniach przesyłowych i dystrybucyjnych (w tym liniach energetycznych, telefonicznych, telegraficznych, światłowodowych i innych), liniach transmisyjnych i dystrybucyjnych z włączeniem przewodów, kabli, słupów, wież i wszelkiego rodzaju sprzęt, który może być połączony z tymi instalacjami włączając wszelkiego rodzaju podstacje, **jeżeli mienie to znajduje się w odległości większej niż 750 m od ubezpieczonych budynków i budowli**;
31. w mieniu znajdującym się na obszarach między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, jeżeli do szkody doszło wskutek powodzi;

C. UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK:

UWAGA: Ubezpieczenie dotyczy wszystkich podmiotów (ubezpieczonych) wymienionych w programie ubezpieczenia oraz każdej lokalizacji, w której te podmioty prowadzą działalność

UWAGA: Brak fransyz i udziałów własnych

Przedmiot ubezpieczenia: sprzęt elektroniczny będący własnością Ubezpieczającego/Ubezpieczonego, a także sprzęt elektroniczny użytkowany przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego na podstawie

umowy dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innego stosunku prawnego, nie przenoszącego prawa własności

Zakres ubezpieczenia: winien obejmować co najmniej następujące ryzyka i koszty: wszelkie szkody materialne (fizyczne) polegające na utracie przedmiotu ubezpieczenia, jego uszkodzeniu lub zniszczeniu wskutek nieprzewidzianej i niezależnej od ubezpieczającego przyczyny. Postanowienia OWU Ubezpieczyciela ograniczające lub wyłączające jego odpowiedzialność mają zastosowanie, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa winna obejmować co najmniej ryzyka i szkody opisane poniżej

Ubezpieczenie powinno obejmować w szczególności szkody spowodowane przez:

- działanie człowieka, tj. niewłaściwe użytkowanie, nieostrożność, zaniedbanie, błędną obsługę, świadome i celowe zniszczenie przez osoby trzecie,
- kradzież z włamaniem i rabunek, wandalizm,
- kradzież zwykła z limitem odpowiedzialności 10 000,00 zł,
- działanie ognia (w tym również dymu i sadzy) oraz polegające na osmaleniu, przypaleniu, a także w wyniku wszelkiego rodzaju eksplozji, implozji, uderzenia pioruna, upadku statku powietrznego oraz w czasie akcji ratunkowej (np. gaszenia, burzenia, oczyszczania zgliszczy),
- działanie wody tj. zalania wodą z urządzeń wodno-kanalizacyjnych, burzy, sztormu, wylewu wód podziemnych, deszczu nawalnego, wilgoci, pary wodnej i cieczy w innej postaci oraz działanie mrozu, gradu, śniegu, samoczynne otworzenie się główek tryskaczowych z innych przyczyn niż wskutek pożaru, nieumyślne pozostawienie otwartych kranów lub innych zaworów,
- działanie wiatru, lawiny, osunięcie się ziemi,
- wady produkcyjne, błędy konstrukcyjne, wady materiałowe, które ujawniły się dopiero po okresie gwarancji,
- zbyt wysokie/niskie napięcia/natężenie w sieci instalacji elektrycznej, szkody wynikające z przerw w dostawie prądu elektrycznego,
- szkody w nośnikach obrazu urządzeń fotokopiujących,
- bezpośrednie i pośrednie działanie wyładowań atmosferycznych i zjawisk pochodnych
- koszty zabezpieczenia ubezpieczonego mienia przed bezpośrednim zagrożeniem ze strony zdarzenia losowego objętego ubezpieczeniem, koszty akcji ratowniczej, koszty uprzątnięcia pozostałości po szkodzie

Ochrona obejmuje szkody powstałe w trakcie napraw dokonywanych przez pracowników.

Ubezpieczyciel nie wyłącza odpowiedzialności z tytułu szkód powstałych w wyniku prowadzonych u Ubezpieczonego drobnych prac remontowych o ile prace te były wykonywane przez wyspecjalizowane firmy zewnętrzne.

Rodzaj wartości: wartość księgowa brutto

Likwidacja szkód: do wartości odtworzenia rozumianej jako wartości zastąpienia ubezpieczonego sprzętu przez sprzęt fabrycznie nowy, dostępny na rynku, możliwie jak najbardziej zbliżony parametrami jakości i wydajności do sprzętu zniszczonego, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych i innych tego typu należności, niezależnie od wieku i stopnia umorzenia sprzętu. Ubezpieczyciel w przypadku szkody polegającej na utracie lub całkowitym zniszczeniu (szkodzie całkowitej) jednostki centralnej komputera odpowiada również za koszt systemu operacyjnego w przypadku zadeklarowania jego wartości w wysokości sumy ubezpieczenia. Nie dotyczy oprogramowania w wersji BOX

Sprzęt elektroniczny przenośny jest objęty ochroną na terytorium Europy.

Wykaz sprzętu elektronicznego w tabeli w załączniku nr 5

Koszty odtworzenia danych (ubezpieczenie obejmuje koszty wprowadzenia danych z kopii zapasowych, koszty ręcznego wprowadzenia danych z dokumentów w formie papierowej oraz koszty poniesione na odzyskanie danych przez wyspecjalizowane firmy z uszkodzonych dysków twardych i wymiennych nośników danych. Ochrona obejmuje również dane znajdujące się wyłącznie w jednostce centralnej komputera /wymogi dotyczące sposobu tworzenia oraz przechowywania kopii zapasowych danych nie mają zastosowania/). Ochrona dotyczy również sprzętu elektronicznego ubezpieczonego w ramach ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

system ubezpieczeń: na pierwsze ryzyko
suma ubezpieczenia: **20 000,00 zł**

Oprogramowanie (licencjonowane systemy operacyjne, programy standardowe produkcji seryjnej oraz programy indywidualne udokumentowanego pochodzenia i wartości):

system ubezpieczeń: na pierwsze ryzyko

suma ubezpieczenia: **25 000,00 zł**

Postanowienia dodatkowe dotyczące ubezpieczenia sprzętu elektronicznego:

Ubezpieczenie sprzętu przenośnego (w tym telefonów komórkowych)

Ustala się z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, iż Ubezpieczyciel rozszerza zakres ochrony ubezpieczeniowej i przyjmuje odpowiedzialność za szkody powstałe w elektronicznym sprzęcie przenośnym (również w telefonach komórkowych) użytkowanym do celów służbowych poza miejscem ubezpieczenia określonym w polisie. W przypadku kradzieży z włamaniem ubezpieczonych przedmiotów z pojazdu Ubezpieczyciel odpowiada tylko wtedy gdy:

- pojazd posiada trwałe zadaszenie (jednolita sztywna konstrukcja),
- w trakcie postoju podczas transportu pojazd został prawidłowo zamknięty na wszystkie istniejące zamki i włączony został sprawnie działający system alarmowy,
- sprzęt pozostawiony w pojeździe jest niewidoczny z zewnątrz, np. w bagażniku.

Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody objęte polisą Auto-Casco i OC.

Ubezpieczenie nośników obrazu w urządzeniach fotokopiujących (bębny selenowe)

Ustala się z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, iż z zastrzeżeniem poniższych ustaleń dotyczących likwidacji szkód odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozszerzona zostaje o szkody w bębnach selenowych urządzeń fotokopiujących.

Zasady likwidacji szkód w bębnach selenowych:

- w przypadku szkód spowodowanych działaniem ognia, wody lub kradzieży z włamaniem oraz rabunku odszkodowanie wypłacone będzie w wartości odtworzeniowej,
- w przypadku szkód spowodowanych przez inne niż wymienione wyżej ryzyka, wartość odtworzeniowa będzie zmniejszona o wskaźnik zużycia,
- wskaźnik zużycia określany jest jako stosunek liczby kopii wykonanych do dnia powstania szkody do normy technicznej (liczby kopii) przewidzianej przez producenta dla danego urządzenia.

Klauzula IT (Information Technology)

Z zachowaniem postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia / warunków umowy ubezpieczenia dotyczących odpowiedzialności za szkody fizyczne w mieniu ubezpieczonym na podstawie tychże warunków wprowadza się klauzulę o następującej treści:

W ramach niniejszej polisy ubezpieczyciel odpowiada za szkody majątkowe, przez które rozumie się fizyczne szkody w mieniu objętym ubezpieczeniem. Ochroną objęta jest także utrata bądź uszkodzenie danych elektronicznych bezpośrednio spowodowane fizyczną szkodą w mieniu objętym ubezpieczeniem. Ubezpieczyciel nie odpowiada za:

- a) szkody w danych elektronicznych powstałe wskutek innej przyczyny niż fizyczna szkoda w mieniu, a w szczególności wskutek ich zniszczenia, zakłócenia, usunięcia, uszkodzenia lub zmiany przez wirusy komputerowe lub inne oprogramowanie o podobnym charakterze, lub wskutek działań hakerów lub innych osób, polegających na nieautoryzowanym dostępie lub ingerencji w dane elektroniczne;
- b) wszelkie straty wynikające z przerwy w działalności z powodu szkód określonych w pkt. a);
- c) utratę lub uszkodzenie wynikające z pogorszenia funkcjonowania, dostępności, zasięgu użytkowania lub dostępu do danych, oprogramowania lub programów komputerowych, oraz wszelkie straty wynikające z przerwy w działalności z powodu szkód określonych w pkt. a).

Przy czym za:

- **dane elektroniczne** uważa się fakty, koncepcje i informacje w formie nadającej się do komunikacji, interpretacji lub przetwarzania za pomocą elektronicznych i elektromechanicznych urządzeń do przetwarzania danych lub urządzeń elektronicznie sterowanych i obejmują oprogramowanie oraz inne zakodowane instrukcje do przetwarzania i manipulowania danymi lub do sterowania i obsługi takich urządzeń.
- **wirus komputerowy** uważa się zestaw szkodliwych lub nieautoryzowanych instrukcji bądź kod zawierający szereg nieautoryzowanych instrukcji wprowadzonych w złej wierze lub kod, programowy bądź inny, który rozpowszechnia się za pomocą dowolnego systemu lub sieci komputerowej. Wirusy Komputerowe obejmują m.in. „konie trojańskie”, „robaki” i „bomby czasowe i logiczne”.

D. UBEZPIECZENIE MASZYN I URZĄDZEŃ OD USZKODZEŃ OD WSZYSTKICH RYZYK:

UWAGA: *Brak franszyz i udziałów własnych.*

Przedmiot ubezpieczenia: maszyny i urządzenia, będące własnością Ubezpieczonego lub będące w posiadaniu Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, (eksploatowane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.). W tym także maszyny i urządzenia znajdujące się poniżej poziomu gruntu. Ubezpieczeniem są objęte maszyny (urządzenia) zainstalowane zgodnie z wymogami i zaleceniami producenta, zdolne do pracy po pozytywnym przejściu niezbędnych prób i testów oraz eksploatowane zgodnie z ich przeznaczeniem. Ubezpieczeniem objęte są maszyny w trakcie pracy i postoju, napraw i remontów, demontażu i ponownego montażu, a także podczas transportu w obrębie miejsca ubezpieczenia w związku z wymienionymi sytuacjami oraz koszty usunięcia pozostałości po szkodzie

Zakres ubezpieczenia: winien obejmować co najmniej następujące ryzyka i koszty: wszelkie szkody materialne (fizyczne) polegające na utracie przedmiotu ubezpieczenia, jego uszkodzeniu lub zniszczeniu wskutek nieprzewidzianej i niezależnej od ubezpieczającego przyczyny. Postanowienia OWU Ubezpieczyciela ograniczające lub wyłączające jego odpowiedzialność mają zastosowanie, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa winna obejmować co najmniej ryzyka i szkody opisane poniżej

Ubezpieczenie powinno obejmować w szczególności szkody spowodowane przez:

- ukryte błędy projektowe lub ukryte błędy konstrukcyjne,
- ukryte wady materiałowe,
- ukryte wady fabryczne, z wyłączeniem uszkodzeń, za które odpowiada producent lub dostawca w tytule rękojmi bądź gwarancji,
- niewłaściwą obsługę,
- dewastację,
- działanie sił odśrodkowych,
- niedziałanie lub wadliwe działanie urządzeń sygnalizacyjnych, kontrolno - pomiarowych lub zabezpieczających,
- niedobór wody w kotłach,
- nadmierne ciśnienie lub temperaturę wewnątrz maszyny (urządzenia), implozję,
- zwarcie, przepięcie, przetężenie, uszkodzenie izolacji i inne przyczyny elektryczne
- poluzowanie się części,
- dostanie się ciała obcego,
- wzrost albo spadek napięcia bądź natężenia prądu, zanik jednej lub kilku faz

Maszyny i urządzenia wykazane do ubezpieczenia są objęte ochroną ubezpieczeniową od szkód spowodowanych działaniem prądu elektrycznego, bez względu na przyczynę pierwotną z limitem odpowiedzialności 30 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia.

Objęte ochroną ubezpieczeniową maszyny i urządzenia są objęte ochroną od szkód powstałych na skutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi o charakterze nagłym i niespodziewanym.

Rodzaj wartości: wartość odtworzeniowa/wartość rzeczywista

Likwidacja szkód:

- a. w przypadku szkody całkowitej
  - dla maszyn i urządzeń nie starszych niż 5 lat - do wartości odtworzenia rozumianej jako wartości zastąpienia ubezpieczonej maszyny (urządzenia) przez maszynę (urządzenie) fabrycznie nową, dostępną na rynku, możliwie jak najbardziej zbliżoną parametrami jakości i wydajności oraz technicznymi do sprzętu zniszczonego, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu ponownego oraz opłat celnych, podatków i innych tego typu należności, maksymalnie do wysokości sumy ubezpieczenia;
  - dla maszyn i urządzeń starszych niż 5 lat – do wartości rzeczywistej (technicznej) rozumianej jako wartość odtworzeniowa (zgodnie z definicją powyżej) pomniejszona o stopień faktycznego zużycia technicznego maszyny (urządzenia) po uwzględnieniu remontów i modernizacji. Tak wyliczona wartość rzeczywista nie może być jednak mniejsza niż 40% sumy ubezpieczenia maszyny (urządzenia), które uległo uszkodzeniu.

- b. w przypadku szkody częściowej – według kosztów naprawy lub remontu poniesionych w celu przywrócenia uszkodzonej maszyny (urządzenia) do poprzedniego stanu podatności do użytku z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i montażu, cła, podatku i innego rodzaju opłat. W przypadku szkody częściowej przy wyliczaniu odszkodowania nie będzie uwzględniany stopień zużycia technicznych wymiennych części. Jeżeli koszt naprawy albo remontu przewyższa wartość rzeczywistą maszyny, to szkodę traktuje się jako całkowitą i likwidacja następuje według zasady przedstawionej w pkt a;
- c. jeżeli Ubezpieczony dokona naprawy we własnym zakresie (we własnym warsztacie), to Ubezpieczyciel zrefunduje koszty materiału i płac poniesionych w celu naprawy oraz uzasadniony i udokumentowany narzut procentowy na pokrycie kosztów ogólnych.

Wykaz maszyn i urządzeń w załączniku nr 5.

G. UBEZPIECZENIE NNW OSÓB SKIEROWANYCH DO ROBÓT PUBLICZNYCH, PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH, PRAC INTERWENCYJNYCH Z URZĘDU PRACY, OSÓB SKIEROWANYCH WYROKIEM SĄDU DO WYNONYWANIA PRAC, WOLONTARIUSZY, PRAKTYKANTÓW, STAŻYSTÓW:

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich podmiotów (ubezpieczonych) wymienionych w programie ubezpieczenia oraz każdej lokalizacji, w której te podmioty prowadzą działalność.*

UWAGA: *Brak fransyz i udziałów własnych.*

Suma ubezpieczenia: **5 000,00 zł**

Zakres świadczeń: podstawowy + zawał serca i udar mózgu

Czas odpowiedzialności: praca + droga

Forma zawarcia ubezpieczenia: bezimienna

Liczba ubezpieczonych: 5 osób

Świadczenia dla zakresu podstawowego obejmują co najmniej:

1. świadczenie w tytułu śmierci ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (100% sumy ubezpieczenia),
2. świadczenie z tytułu całkowitego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (100% sumy ubezpieczenia),
3. świadczenie z tytułu częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (% uszczerbku na zdrowiu = % sumy ubezpieczenia),
4. zwrot kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (do 15% sumy ubezpieczenia),
5. zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego inwalidów (do 15% sumy ubezpieczenia),
6. zwrot kosztów leczenia na terytorium RP (do 15% sumy ubezpieczenia).

H. UBEZPIECZENIE NNW SOŁTYSÓW I INKASENTÓW:

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich podmiotów (ubezpieczonych) wymienionych w programie ubezpieczenia oraz każdej lokalizacji, w której te podmioty prowadzą działalność.*

UWAGA: *Brak fransyz i udziałów własnych.*

Suma ubezpieczenia: **5 000,00 zł**

Zakres świadczeń: podstawowy + zawał serca i udar mózgu

Czas odpowiedzialności: praca + droga

Forma zawarcia ubezpieczenia: bezimienna

Liczba ubezpieczonych: 15 osób

Świadczenia dla zakresu podstawowego obejmują co najmniej:

1. świadczenie w tytułu śmierci ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (100% sumy ubezpieczenia),
2. świadczenie z tytułu całkowitego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (100% sumy ubezpieczenia),
3. świadczenie z tytułu częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (% uszczerbku na zdrowiu = % sumy ubezpieczenia),
4. zwrot kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (do 15% sumy ubezpieczenia),
5. zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego inwalidów (do 15% sumy ubezpieczenia),
6. zwrot kosztów leczenia na terytorium RP (do 15% sumy ubezpieczenia).

Część II Zamówienia

Okres ubezpieczenia (tzn. okres, w jakim pojazdy mogą być włączone do ubezpieczenia):

11.04.2021 r. – 10.04.2024 r.

Maksymalnie okres ubezpieczenia zakończy się 09.04.2025 r.

UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNE

UWAGA: *Ubezpieczeniem objęte są pojazdy wraz z wyposażeniem wymienione w tabeli w załączniku nr 7 oraz pojazdy włączone do ubezpieczenia przez Zamawiającego w trakcie trwania umowy, będące w posiadaniu Zamawiającego lub użytkowaniu na podstawie umów leasingu, dzierżawy czy użyczenia.*

UWAGA: *Dla ubezpieczeń dobrowolnych (AC/KR, NNW, ASS), w przypadku przeniesienia własności pojazdu pomiędzy podmiotami podlegającymi ubezpieczeniu na podstawie niniejszego programu ubezpieczenia, prawa i obowiązku wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia mogą na wniosek Zamawiającego zostać przeniesione na podmiot będący nowym właścicielem tego pojazdu bez konieczności rozliczania opłaconej składki ubezpieczeniowej.*

A. Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wyrządzone w związku z ruchem tych pojazdów (OC posiadaczy pojazdów mechanicznych):

Okres ubezpieczenia: wynosi 12 miesięcy od końca okresu ubezpieczenia obowiązujących polis zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2214 z późn. zm.). Dla pojazdów nowych (zakupionych) okres ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia zgłoszenia ich do ubezpieczenia lub od dnia rejestracji pojazdów, pod warunkiem zgłoszenia ich do ubezpieczenia najpóźniej w dniu rejestracji i przekazania do Ubezpieczyciela danych niezbędnych do zawarcia umowy ubezpieczenia.

Zakres ubezpieczenia: zgodnie z Ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2214 z późn. zm.). Zmiana zakresu i zasad ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych spowodowana zmianą przepisów na podstawie ww. Ustawy oraz innych przepisów prawa będzie miała zastosowanie do ubezpieczeń pojazdów zawartych na podstawie niniejszego postępowania przetargowego bez możliwości rekalkulacji i/lub zmiany składki ubezpieczeniowej w trakcie realizacji zamówienia.

Suma gwarancyjna: ustawowa (w przypadku zwiększenia przez ustawodawcę minimalnej ustawowej sumy gwarancyjnej składka za ubezpieczenie pozostaje bez zmian).

B. Ubezpieczenia uszkodzenia oraz kradzieży pojazdów Auto Casco AC/KR:

Okres ubezpieczenia: wynosi 12 miesięcy od końca okresu ubezpieczenia obowiązujących polis, dla pojazdów nowych (zakupionych) od dnia zakupu/zarejestrowania pojazdów (bez konieczności dokonywania oględzin) lub od chwili zgłoszenia/ogłędzin pojazdu dla pojazdów używanych i jest zgodny z okresem ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Zakres ubezpieczenia: winien obejmować, co najmniej szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu lub jego elementów i wyposażenia powstałe w związku z ruchem i postojem wskutek wszelkich zdarzeń niezależnych od woli Ubezpieczonego lub osoby upoważnionej do korzystania z pojazdu.

Zakres ubezpieczenia obejmuje w szczególności szkody powstałe wskutek:

- nagłego działania siły mechanicznej w chwili zetknięcia z innym pojazdem (zderzenie pojazdów), osobami, zwierzętami lub innymi przedmiotami pochodzącymi z zewnątrz pojazdu lub z wewnątrz pojazdu,
- uszkodzenia przez osoby trzecie, w tym w wyniku dewastacji lub włamania,
- pożaru, wybuchu, pioruna, upadku statku powietrznego, huraganu, zatopienia, deszczu nawalnego, gradu, powodzi, lawiny, osuwania się i zapadania ziemi, oraz nagłego działanie innych sił przyrody
- nagłego działania czynnika termicznego lub chemicznego pochodzącego z zewnątrz lub wewnątrz pojazdu,
- użycia pojazdu w związku z koniecznością ratowania życia lub zdrowia ludzkiego,
- kradzieży pojazdu lub części jego wyposażenia; uszkodzenie pojazdu w następstwie jego zabrania w celu krótkotrwałego użycia, rabunku oraz rozboju,
- otwarcia się pokrywy silnika (bagażnika) pojazdu podczas jazdy,
- uszkodzeń wyrządzonych w pojeździe przez przewożony ładunek lub bagaż,
- samoczynnego stoczenia się pojazdu na terenie pochyłym,
- dostania się wody do wnętrza pojazdu,
- uszkodzenia silnika w wyniku zassania do niego wody,
- uszkodzenia pojazdu w związku z podnoszeniem w celu dokonania naprawy z wyłączeniem szkód, za które odpowiada warsztat naprawczy,
- będące wynikiem wjechania w nierówności drogi.

Zakres ubezpieczenia obejmuje również:

- szkody powstałe w momencie, gdy ubezpieczony pojazd nie posiadał ważnych badań technicznych o ile nie miało to wpływu na rozmiar lub zaistnienie szkody,
- koszty holowania pojazdu po szkodzie objętej umową ubezpieczenia do wysokości 10% sumy ubezpieczenia, nie więcej niż 2 000,00 zł na pojazd do siedziby Ubezpieczającego/Ubezpieczonego lub warsztatu naprawczego bez stosowania ograniczenia w postaci limitu kilometrów (dot. pojazdów osobowych, dostawczych i ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t),
- koszty związane z wymianą płynów eksploatacyjnych w przypadku uszkodzenia układów silnika ubezpieczonego pojazdu na skutek wypadku ubezpieczeniowego objętego umową ubezpieczenia do wysokości 300,00 zł na zdarzenie,
- koszty poniesione w celu ratowania ubezpieczonego pojazdu oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli te środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne.
- koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą ubezpieczyciela w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody.

Dodatkowe postanowienia:

- w przypadku stwierdzenia szkody całkowitej nie będzie następowało automatyczne rozwiązanie umowy ubezpieczenia. Rozwiązanie umowy ubezpieczenia może nastąpić tylko w przypadku zbycia pojazdu lub jego pozostałości po szkodzie, w przypadku jego utraty (kradzieży) oraz całkowitego zniszczenia;
- w ubezpieczeniu pojazdów, których wiek nie przekracza 24 miesięcy ma zastosowanie tzw. **gwarantowana suma ubezpieczenia**, która oznacza że w przypadku kradzieży pojazdu oraz szkody całkowitej w pojeździe, wartość pojazdu określona w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia (suma ubezpieczenia) obowiązuje przez cały roczny okres ubezpieczenia;
- za szkodę całkowitą uważa się szkodę polegającą na utracie pojazdu lub uszkodzeniu pojazdu w takim stopniu, że koszt jego naprawy przekracza 70% wartości rynkowej pojazdu z dnia zaistnienia szkody (lub wartości pojazdu określonej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia – dla pojazdów ubezpieczonych

- z gwarantowaną sumą ubezpieczenia), przy czym koszt naprawy pojazdu ustala się w oparciu o ceny rynkowe;
- w przypadku stwierdzenia szkody całkowitej Ubezpieczyciel na wniosek Ubezpieczonego zobowiązuje się do udzielenia pomocy przy zagospodarowaniu i późniejszym zbyciu pozostałości pojazdu po szkodzie, a w szczególności do znalezienia nabywcy pojazdu w stanie uszkodzonym. Jednocześnie Ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia różnicy pomiędzy oszacowaną wartością pozostałości, a ceną uzyskaną ze sprzedaży, do której doszło w wykonaniu obowiązku przewidzianego w zdaniu poprzednim. W przypadku braku nabywcy na pojazd uszkodzony, Ubezpieczyciel wypłaci całą sumę odszkodowania po dokonaniu złomowania pojazdu. W przypadku rezygnacji Ubezpieczonego z oferty nabycia pozostałości przez wskazany podmiot, Ubezpieczyciel określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszone o wartość pozostałości powypadkowych ustalone na podstawie systemów eksperskich;
  - przy ustalaniu wysokości odszkodowania przy szkodzie całkowitej Ubezpieczyciel może odstąpić od uwzględniania wartości pojazdu w stanie uszkodzonym – w całości lub części – pod warunkiem zawarcia z Ubezpieczonym ugody określającej odmienny tryb likwidacji szkody całkowitej;
  - w przypadku pojazdów dotychczas ubezpieczanych od kradzieży, zainstalowane w nich zabezpieczenia przeciwkradzieżowe Ubezpieczyciel uznaje za wystarczające.

Zakres terytorialny: RP i Europa z wyłączeniem szkód kradzieżowych powstałych na terytorium Rosji, Białorusi, Ukrainy i Mołdawii.

Suma ubezpieczenia:

- uwzględnia kwotę podatku VAT oraz wartość wyposażenia dodatkowego,
- ustalana jest indywidualnie dla każdego pojazdu na podstawie wartości rynkowej przed rozpoczęciem okresu ubezpieczenia (wyceny dokonuje Broker na podstawie komputerowego systemu wyceny pojazdów Info-Expert lub indywidualnej wyceny pojazdu) lub faktury zakupu dla pojazdów fabrycznie nowych lub sprowadzonych z zagranicy,
- w przypadku wznowienia umowy ubezpieczenia autocasco na kolejny okres ubezpieczenia suma ubezpieczenia (wartość pojazdu) zostanie zaktualizowana na kolejny okres ubezpieczenia i w przypadku jej zmniejszenia proporcjonalnie ulegnie zmniejszeniu składka za ubezpieczenie autocasco,
- suma ubezpieczenia nie ulega w okresie ubezpieczenia pomniejszeniu o wypłacone odszkodowania za szkody częściowe,
- udział własny zniesiony/wykupiony,
- franszyza zniesiona/wykupiona,
- amortyzacja części – zniesiona/wykupiona,

Likwidacja szkód:

- wariant serwisowy/warsztatowy (wypłata odszkodowania na podstawie przedstawionych faktur na uzgodniony zakres napraw z uwzględnieniem podatku VAT),
- oględzin uszkodzonego pojazdu dokonuje Ubezpieczyciel w terminie 3 dni roboczych od zgłoszenia szkody lub innym terminie, po uzgodnieniu i akceptacji przez Ubezpieczającego,
- w przypadku braku oględzin w powyższym terminie 3 dni lub innym terminie uzgodnionym z Ubezpieczającym, przyjmuje się zakres uszkodzeń zgodny z protokołem sporządzonym przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub warsztat dokonujący naprawy,
- zatwierdzenia przedstawionego kosztorysu naprawy dokonuje Ubezpieczyciel w ciągu 3 dni roboczych od jego dostarczenia pisemnie informując ubezpieczonego lub warsztat, w przypadku braku informacji, przedstawiony kosztorys uznaje się za zatwierdzony,
- dowód rejestracyjny, kartę pojazdu, wszystkie komplety kluczyków i sterowników służących do otwarcia lub uruchomienia pojazdu oraz urządzeń zabezpieczających przed kradzieżą w ilości wskazanej we wniosku o ubezpieczenie należy złożyć niezwłocznie, nie później niż w ciągu 7 dni od zgłoszenia szkody polegającej na kradzieży pojazdu, chyba, że wystąpiły uzasadnione okoliczności uniemożliwiające dotrzymanie w/w terminu,
- Ubezpieczyciel pokryje koszty obowiązkowego badania technicznego, wykonywanego w związku ze szkodą w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, za którą uprzednio przyjął on odpowiedzialność,
- ubezpieczenie pojazdu na niższą niż wartość rynkowa wartość pojazdu, np. gdy pojazd został kupiony z rabatem, nie będzie podstawą do stosowania zasady proporcji przy wypłacie odszkodowania,
- na wypłatę ani wysokość odszkodowania nie będzie miała wpływu prędkość z jaką poruszał się dany pojazd w chwili zaistnienia szkody lub niedostosowanie się przez kierującego pojazdem do innych przepisów ruchu drogowego.

C. Ubezpieczenie Następstw Nieszczęśliwych Wypadków kierowców i pasażerów (NNW):

<u>Okres ubezpieczenia:</u>	wynosi 12 miesięcy od końca okresu ubezpieczenia obowiązujących polis, dla pojazdów nowych (zakupionych) od dnia zakupu/rejestracji pojazdów i jest zgodny z okresem ubezpieczenia Auto Casco lub OC posiadaczy pojazdów mechanicznych
<u>Zakres ubezpieczenia:</u>	przedmiotem ubezpieczenia jest trwałe uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć ubezpieczonego powstałe w związku z ruchem pojazdów (również podczas zatrzymania i postoju), w tym podczas wsiadania i wysiadania z pojazdu, załadunku i rozładunku, naprawy pojazdu oraz upadku, pożaru lub wybuchu pojazdu
<u>Suma ubezpieczenia:</u>	10 000,00 zł (na osobę - 100 % uszczerbku na zdrowiu i śmierć)
<u>Zakres terytorialny:</u>	RP i Europa

D. Ubezpieczenie assistance (ASS)

<u>Okres ubezpieczenia:</u>	wynosi 12 miesięcy od końca okresu ubezpieczenia obowiązujących polis, dla pojazdów nowych (zakupionych) od dnia zakupu/rejestracji pojazdów i jest zgodny z okresem ubezpieczenia Auto Casco lub OC komunikacyjnego.
<u>Zakres ubezpieczenia:</u>	(minimalny wymagany, pozostałe świadczenia i warunki zgodnie z OWU)

Wariant pełny

Ubezpieczenie assistance obejmuje co najmniej następujące ryzyka i koszty: pomoc na wypadek awarii pojazdu, wypadku pojazdu, braku paliwa lub kradzieży pojazdu lub jego części uniemożliwiającej dalszą jazdę (bez wprowadzania limitu kilometrów, powyżej którego przysługuje świadczenie assistance), polegającą m.in. na zorganizowaniu i pokryciu kosztów:

- naprawy na miejscu zdarzenia (bez kosztu zakupu części),
- dostarczeniu paliwa (bez kosztu zakupu paliwa),
- pokryciu kosztów holowania do miejsca wskazanego przez ubezpieczonego (limit kilometrów -minimum **400 km** od miejsca wypadku, awarii na terytorium RP oraz minimum **400 km** od miejsca wypadku, awarii poza terytorium RP),
- zakwaterowania do 2 dób lub pokrycia kosztów kontynuowania podróży,
- wynajmu samochodu zastępczego na okres minimum 5 dni w przypadku kradzieży pojazdu, wypadku lub awarii pojazdu, przy czym okres, za który Ubezpieczyciel pokrywa koszty wynajmu pojazdu zastępczego liczy się od dnia rozpoczęcia wynajmu tego pojazdu, a nie od dnia wypadku, awarii lub kradzieży pojazdu. Dodatkowo pojazd zastępczy powinien być o porównywalnej klasie (nie niższej niż klasa C), o tej samej ilości miejsc oraz o porównywalnej pojemności silnika, ładowności pojazdu oraz jego funkcjonalności do pojazdu ubezpieczonego.

Ubezpieczenie dotyczy pojazdów osobowych, dostawczych i ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t, wskazanych w załączniku z wykazem pojazdów do ubezpieczenia w tym wariantcie.

Minimalny zakres terytorialny - RP i Europa.

Część III Zamówienia

Łączny okres ubezpieczenia: od 11.04.2021 r. do 10.04.2024 r.

UBEZPIECZENIE NNW CZŁONKÓW OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ

I. WARIANT IMIENNY

UWAGA: *Brak fransyz i udziałów własnych.*

Zakres ubezpieczenia: zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 961 z późn. zm.), zwana dalej Ustawą.

Czas odpowiedzialności: członek ochotniczej straży pożarnej jest objęty ochroną w związku z udziałem w działaniach ratowniczych lub ćwiczeniach (w tym zawodach strażackich), przy czym jeżeli do wypadku dojdzie w drodze na miejsce prowadzenia działań ratowniczych (od momentu otrzymania wezwania przez członka OSP) lub w drodze powrotnej do bazy (remizy OSP), to wypadek ten zostanie uznany za powstały w związku z udziałem w działaniach ratowniczych. W przypadku ćwiczeń ochrona ubezpieczeniowa obejmuje udział w ćwiczeniach jak również drogę z bazy (remizy OSP) na ćwiczenia oraz drogę powrotną.

Rodzaje odszkodowań (świadczeń):

- jednorazowe odszkodowanie w razie doznania trwałego (stałego) lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu (art. 26 ust. 1 pkt 1 Ustawy),
- jednorazowe odszkodowanie z tytułu śmierci ubezpieczonego (art. 26 ust. 2 pkt 1 Ustawy),
- rekompensata za każdy dzień niezdolności do pracy w wysokości 1/30 minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 26a ust. 1-3 Ustawy).

Wysokość jednorazowych odszkodowań zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1205) oraz zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. 2020 poz. 279) oraz ww. Obwieszczeniem MRPiPS na kolejne lata.

Ilość osób objęta tym wariantem ubezpieczenia: **61**

II. WARIANT BEZIMIENNY

UWAGA: *Brak fransyz i udziałów własnych.*

Zakres ubezpieczenia: świadczenia podstawowe + zawał serca i udar mózgu

Suma ubezpieczenia: **20 000,00 zł** (na osobę - 100 % uszczerbku na zdrowiu i śmierć)

Czas odpowiedzialności: podczas akcji ratowniczej, ćwiczeń i zawodów strażackich oraz w drodze na/z akcję, ćwiczenia, zawody oraz podczas wykonywania innych zadań statutowych i zadań dodatkowych zleconych przez gminę, np. zabezpieczanie imprez.

Forma zawarcia ubezpieczenia: bezimienna

Ilość jednostek objęta tym wariantem ubezpieczenia: 3 jednostki (100 osób)

Świadczenia podstawowe obejmują:

1. świadczenie w tytułu śmierci ubezpieczonego w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (100% sumy ubezpieczenia),
2. świadczenie z tytułu całkowitego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (100% sumy ubezpieczenia),
3. świadczenie z tytułu częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie nieszczęśliwego wypadku albo zdarzenia objętego umową (% uszczerbku na zdrowiu = % sumy ubezpieczenia),
4. świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu w następstwie oparzenia lub odmrożenia (do 20% sumy ubezpieczenia),
5. zwrot kosztów nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (do 30% sumy ubezpieczenia),
6. zwrot kosztów przeszkolenia zawodowego inwalidów (do 30% sumy ubezpieczenia),
7. zwrot kosztów leczenia na terytorium RP (do 20% sumy ubezpieczenia),
8. jednorazowe świadczenie za pobyt w szpitalu, jeżeli nieszczęśliwy wypadek lub zdarzenie objęte umową ubezpieczenia nie spowodowały u ubezpieczonego trwałego uszczerbku na zdrowiu, a ubezpieczony

poszkodowany w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub zdarzenia objętego umową był jednorazowo hospitalizowany przez okres dłuższy niż 5 dni (5% sumy ubezpieczenia).